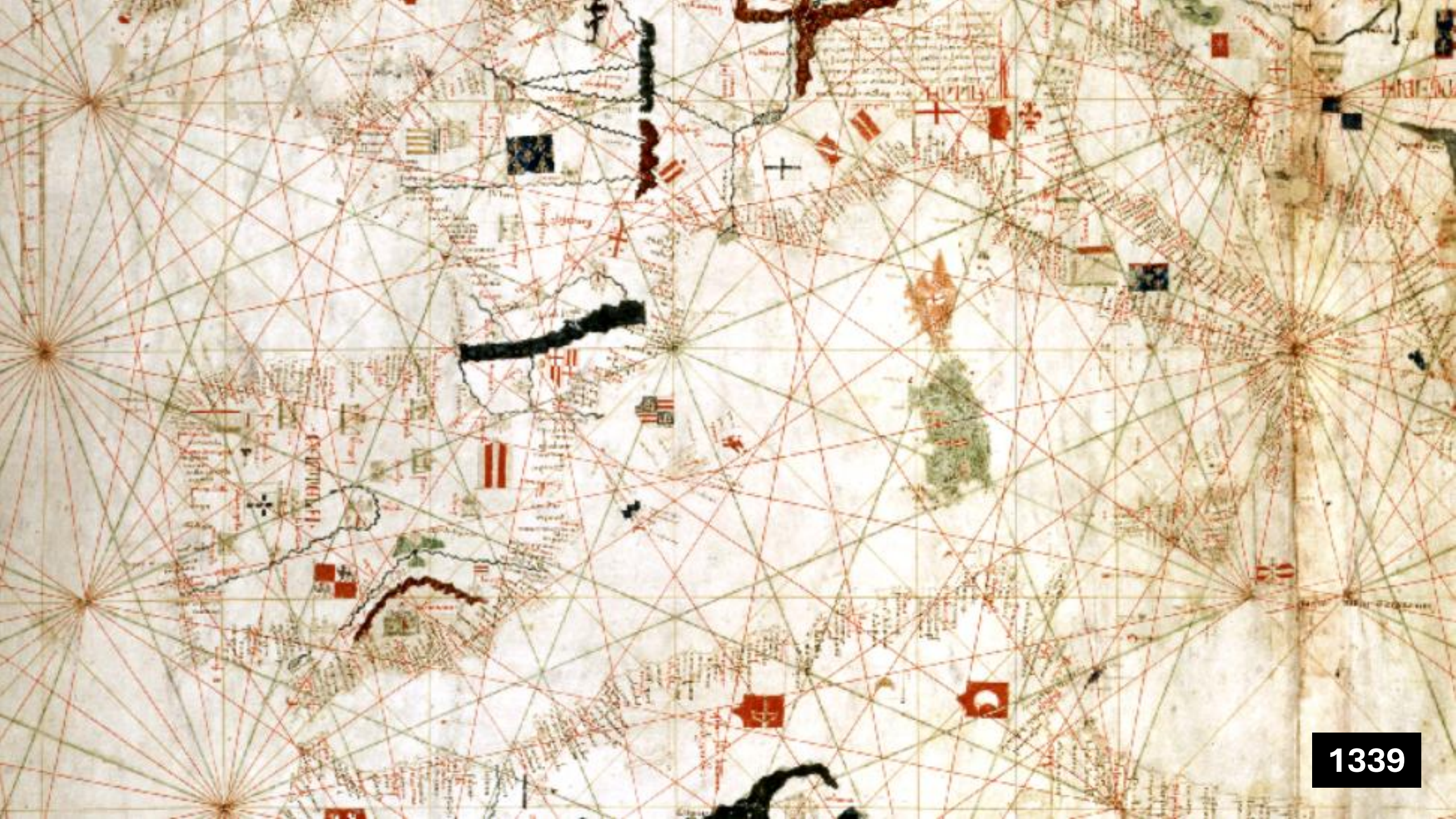

The background of the slide is a light-colored, faded map. It features a grid of latitude and longitude lines. Overlaid on this grid are several circular patterns, resembling compass roses or star maps, which are centered on various points of the map. The overall aesthetic is historical and cartographic.

L'emperador Andrònic i Maria de Magdala ... més enllà d'Eudòxia Comnena

Organitza: Ann Danielle - Reial Cercle Artístic de Barcelona

Andreu Marfull
15 de juny de 2026

1254

La hipòtesi de la Nova Cronologia (NC), i Eudòxia

Andrònic Comnè com a Jesús: S'identifica l'emperador bizantí Andrònic (1118-1185) com el personatge real rere el mite de Jesús. Hauria viscut 33 anys (nascut el 1152), governat durant 3 anys i mort martiritzat.

Maria Magdalena com a Eudòxia: Maria Magdalena seria la icona d'Eudòxia Comnena, portadora del llinatge imperial ("sang de Crist") cap a les monarquies europees.

Reescriptura del passat: La història s'hauria manipulat durant els canvis d'autoritat per crear nous ideals i institucions.

L'Evidència d'una Dignitat Imperial

Aspecte	Andrònic Comnè (Bizanci)	Jesús (Relat Bíblic)
Durada del mandat	3 anys d'emperador (1182-1185).	3 anys de predicació/govern.
Mort	Martiritzat pel poble, víctima d'un alçament noble.	Condemnat pel poble i la noblesa.
Detall del martiri	Un soldat li clavà una espasa mentre estava penjat.	Un soldat li clavà una llança a la creu.
Cita cèlebre	"Al Cèsar el què és del Cèsar" (per limitar abusos nobles).	"Al Cèsar el què és del Cèsar".
Llinatge	Descendent del rei David (de Geòrgia).	Descendent del rei David (bíblic).

Del Crist Majestàtic al Crist Patidor

- **Segles XI-XIII:** El Crist es representa vestit amb robes bizantines, assegut de forma majestuosa o a la creu amb els ulls oberts i sense senyals de patiment (l'emperador).
- **Segle XV (Fra Angélico):** Comença a aparèixer un Crist despullat, malferit i amb corona d'espines.
- **Segle XVII (Velázquez):** S'imposa el realisme del patiment extrem, consolidant el relat del sacrifici per redimir els pecats.

Figura 6. Crist, ss. XI-XVI (oficialment)

Transició del Crist majestàtic al Crist patidor.

La pista de Maria Magdalena

- Eudòxia Comnena, dita **emperadriu**.
- **Filla o neboda de l'emperador** Manuel.
- Una Eudòxia Comnena fou **neboda i amant d'Andrònic** Comnè
- Eudòxia fou enviada a **Provença** per casar-se amb el rei d'Aragó, però es casà amb el Senyor de Montpeller, amb qui tingué una filla, Maria, que casà amb Pere d'Aragó i, junts, tingueren a Jaume I.
- Eudòxia es feu **monja a Aniana**, al mateix monestir des d'on Carlemany va estendre l'Orde Benedictí i el Cristianisme per tota Europa Medieval.

Iconografia i Simbolisme

De la Reina a la Verge

Les icones medievals de la Verge coronada no tenen base al Nou Testament. Segons la hipòtesi, representarien originalment Maria Magdalena/Eudòxia (l'emperadriu) i la seva filla Maria (la reina).

Figura 5. Anna, Maria i Jesús, segle XV

Ítol oficial: "Ana amb Maria i Jesús", segle XV. Notre-Dame-du-Gourg, a Sainte-Enimie (prop de Montpellier). Font:

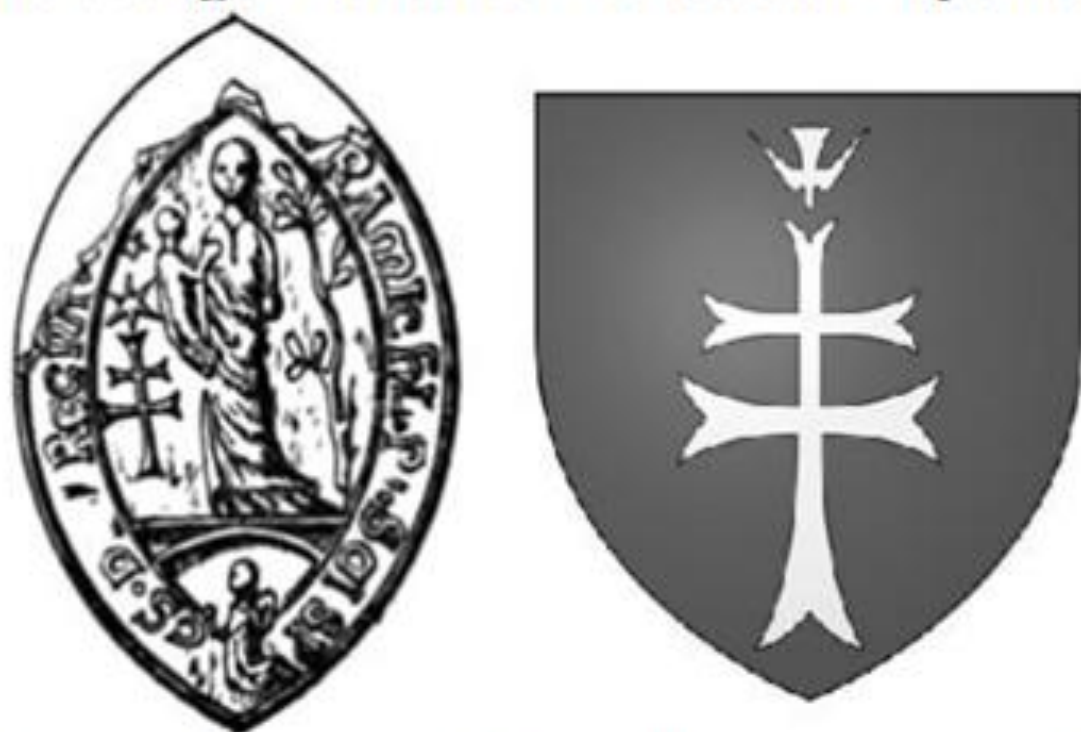
[https://es.wikipedia.org/wiki/Ana_\(madre_de_Mar%C3%ADa\)#/media/File:Eglise_Sainte-nimie_statue_sainte_Anne_Vierge_Enfant.jpg](https://es.wikipedia.org/wiki/Ana_(madre_de_Mar%C3%ADa)#/media/File:Eglise_Sainte-nimie_statue_sainte_Anne_Vierge_Enfant.jpg) [Consulta 15 de novembre de 2016]. Domini públic (llicència CC BY-SA 4.0).

Iconografia i Simbolisme

L'Orde de l'Esperit Sant

Fundada a Montpeller en temps d'Eudòxia, fou una potència hospitalària i mèdica. Al segle XVI, fou destruïda pels hugonots (que la NC identifica amb els càtars en una cronologia desplaçada) i posteriorment usurpada per la monarquia francesa.

Figura 8. Segell i creu de l'Orde de l'Esperit Sant

A l'esquerre: segell del Gran Mestre de l'Orde de l'Esperit Sant, Joan II, l'any 1290. Font: [https://ca.wikipedia.org/wiki/Orde_dels_Hospitalers_de_l'Esperit_Sant#/media/File:Sceau_de_fr._Jean,_10e_Grand_ma%C3%Aetre_\(1290\);_Coll._S%C3%A9guier._Mus._de_N%C3%AEmes.png](https://ca.wikipedia.org/wiki/Orde_dels_Hospitalers_de_l'Esperit_Sant#/media/File:Sceau_de_fr._Jean,_10e_Grand_ma%C3%Aetre_(1290);_Coll._S%C3%A9guier._Mus._de_N%C3%AEmes.png) [Consulta 15 de novembre de 2016]. A la dreta: creu de l'Orde (hospitalària) de l'Esperit Sant, segles XII-

XVII. Font:

https://ca.wikipedia.org/wiki/Orde_dels_Hospitalers_de_l'Esperit_Sant#/media/File:Blason_Hospitaliers_du_Saint-Esprit_XII-XV.svg [Consulta 15 de novembre de 2016]. Domini públic (ambdues imatges amb llicència CC BY-SA 3.0).

Figura 9. Lluís XVI de França (1754-1793)

Font: https://ca.wikipedia.org/wiki/Llu%C3%ADs_XVI_de_Fran%C3%A7a#/media/File:Louis_xvi.jpg
[Consulta 15 de novembre de 2016]. Imatge de domini públic.

Figura 7. El colom de l'Esperit Sant il·luminant a Maria (Magdalena)

Detall del retaule de l'Esperit Sant, datat el 1394, de la Col·legiata Basilica de Santa Maria, a Manresa.
Autor: Pere Serra. Font: https://es.wikipedia.org/wiki/Retablo_del_Esp%C3%ADritu_Santo [Consulta 15 de novembre de 2016]. Domini públic (licència CC BY-SA 3.0).

Evidències literàries d'una manipulació

- **Tirant lo Blanc:** Un cavaller d'Occident que salva Bizanci i es casa amb la princesa de Constantinoble, Carmesina (colors blanc i carmesí del llinatge).
- **Crònica de Ramon Muntaner:** Narra les gestes de Roger de Flor, qui es casa amb la neboda de l'emperador Andrònic i té per escut la flor de lis vermella sobre fons blanc, el mateix que té Florència.

Més pistes

- **1198: fundació de l'Orde de l'Esperit Sant:** Aprovat pel Bisbe de Magalona i el Papa Innocenci III (Croada Càtara)
 - Es pot argumentar que, en motiu de la croada càtara, l'església cristiana muta, i emergeix un nou ordre religiós. Nous ordes fan ombra al benedictí, cistercenc i templer (Dominics, Franciscans, Clarisses, Trinitaris, Carmelites..)
- **Pierre de Provença:** Els Annals de la ciutat de Pisa diuen que Eudòxia Comnena s'havia de casar amb Ramon Berenguer de Provença, també dit Pere.
 - Hi ha una història que ha quedat mal explicada. Existeix una crònica que s'ubica en temps d'Eudòxia on una princesa i un cavaller provençal de nom Pere funden una església.

Més pistes

La Bella Magalona i Pierre de Provença

Existeix una crònica famosa, citada al Quixot, que tracta l'amor de la princesa Magalona filla del rei de Nàpols amb el cavaller Pierre de Provença, que fundà una nova església dedicada a Sant Pere. L'església de Magalona està dedicada a Sant Pere.

Al conte de Pierre i Magalona, un ocell rapinyaire (falcó) roba **tres anells** a la princesa. Al final, un cop ha fundat a Magalona, uns pescadors agafen un **peix** gros i allà es troben els anells. ... A provença també venen **tres Maries**, com tres anells, de nom **Magdalena, Salomé i Cleofás**.

Poder femení

Eudòxia Comnena,
emperadriu o **princesa**

Magalona, **princesa** filla del
rei de **Nàpols**

Constança, **princesa** de
Sicília

Eudòxia Làscaris, **princesa**
de Nicea, acollida per
Constança, **emperadriu** de
Grècia i filla del rei de
Jerusalem i **Sicília**

Matrimoni

Pierre de **Provença**?
(Ramon Berengyer)

Pierre de **Provença**

Pere d'Aragó

Casa amb Guillem
Pere de Ventimiglia,
de la **Provença**

Fundació

Retir a Aniana i nova
Orde de l'Esperit Sant
a Magalona

Retir i funda nova
església dedicada a
Sant Pere, a Magalona

Retir al convent de les
Clarisses de Barcelona

Retir i funda convent de
Santa Clara a
Montblanc

Més pistes

- De forma sorprenent, **Jean de Nostradama** ubica l'obra de Pierre i Magalona el **1229**, i el Tirant el **1168**, coincidint amb la creació d'un pacte amb el rei de Sicília-Anglaterra que s'assimila al **Sant Sopar**. En aquest afer, tenen lloc les guerres de **Florència** on hi participen Pierre i el comte de Provença, que poden ser el mateix.
- Nostradama fa el comte de Provença, Ramon Berenguer, rei de Jerusalem, d'Hongria, de Sicília i Nàpols, el **1226**. Els seus fills casen amb els reis de **França** i **Anglaterra**, i una filla casa amb Carles d'Anjou. No té sentit històric, oficialment, el Regne de Jerusalem recau a Carles d'Anjou el **1279**, i els poders de Provença no tenen sentit a l'inici del segle XIII.

Més pistes

- Oficialment, **Carles d'Anjou**, el **1279**, quan és proclamat **rei de Jerusalem**, troba la tomba de **Maria Magdalena** i crea per ella l'església de **Sant Maxim**, a la Provença.
- Segons Nostradama, fou el darrer comte d'Anjou, rei de Jerusalem i d'Hongria, comte de Provença, rei de Sicília i els poders del rei d'Aragó, el qui entregà els seus dominis al rei de França, dit **Carles**, qui finançà i pagà el temple de **Sant Maxim** per a Maria Magdalena... l'any **1479**.

**Alfons I i Pere I:
Colom – Canceller**
reial (Segell reial)

1208 Colom – Secretari de la
germana de Pere I,
que organitza el seu
matrimoni amb
l'emperador
Frederic

**1219 Canonge Joan
Colom – Hospital**
d'en Colom amb
protecció papal,
tresorer del rei Jaume
I. (llibre de 1674)

Llull - Colom

n. 1240 Guillem Colom
– Canvista i **navier**, serví
a Jaume I, amb qui lluità
per conquerir València i
fou el **Majordom** del rei.
(Carraffa). 1275 a **Bugia**
(ACA)

1319 Bernat Colom –
Administra propietats
Sant Joan i Temple a
València.
1319 Guillem d'Erill –
Primer gran mestre O.
Montesa

Pere III: Bernat Colom –
Capellà del rei.
Pere III: Joan Colom –
Patró de **naus** a Guerra
contra Pere el Cruel

n. 1310 Guillem Colom
Canvista i **navier** &
Saplana

**n. 1340 Guillem Ramon
Colom & Marimon/Dusay**
– 1401 Administrador **Taula
de Canvi** + 1401 **Hospital**
Santa Creu amb protecció
papal ... Censos **Call** jueu
Barcelona 1393 (Jaume el
Just)

**n. 1375 Jaume Joan
Colom & Bertran**
1424 Joan Colom, ...
Francesc Joan Colom,
Ramon Guillem Colom,
Lluís Colom ...

Més pistes

Pierre i Magalona
Jean de Nostradama

Lluites a Florència segle XIII

Magalona de Nàpols

Pierre de Provença

Fets de Nàpols al **segle XIII**

El Becerro General, de
Diego Fernández de
Mendoza

Lluites a Florència segle XV

Magdama de Nàpols

Reyner de Provença

Fets de Nàpols al **segle XV**

muy pagado y contento y la Re-
quiriesse de amores Por tercera
Persona, y Sabido por los pinci-
pales dela cibdad, Al pobre Padre
Dieron muy gran Summa de dinero
Por que consintiesse que poniendo
sse la donzella Ponconã en las par-
tes vergoncosas Se ofreciesse al Rey
lo qual assy hecho en llegando el
Rey a ella murio, Este Rey dexo
vna hija llamada Magdama Ju-
ana la qual muy enamorado
Rey Don Alonso Sobre dicho pro-
hijolo y constituyolo y dexolo por
heredero de Su Reyno des pues.

De Sus dias y passado esto Louo
la dicha Señora Reyna conosci-
miento y gran amistad con el du-
que Reyner de Proancia y lo
mismo le ofrecio; muerta aquella
Señora El Duque se apodero
del Reyno llamandosse Rey
el qual fue conquistado por el
dicho Rey don alonso, y tomado
el Reyno, y este todas las armas
de sus ditaados traya en vn es-
cudo Caponia, las Armas de ara-
gon y de cicilia y de napoles. E
los Reyes de ally sellaman Re-
yēs de Jerusalem y de vngria

Las Armas del Rey de napoles

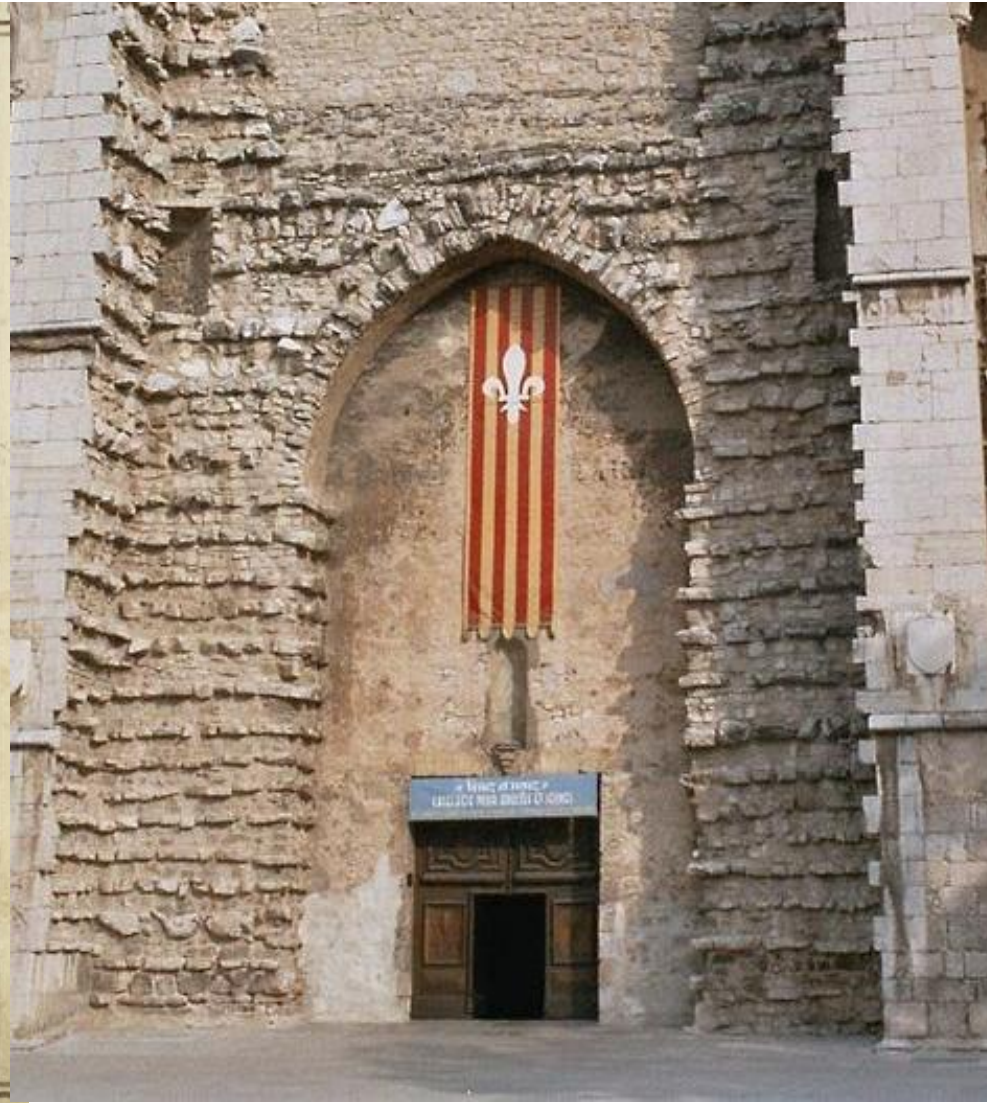

NAPOLIS SEGVN

Guerres a Nàpols, després de
Florència, una sola història per
l'amor de la princesa Magdama

El rei Alonso casa amb la princesa Magdama de
Nàpols, que s'amistança amb Reyner de França i ocupa
el regne, que després conquereix Alonso d'Aragó.

Delas Armas del Rey de
Aragon y de Su Principio,

Las Armas del Rey de napolos

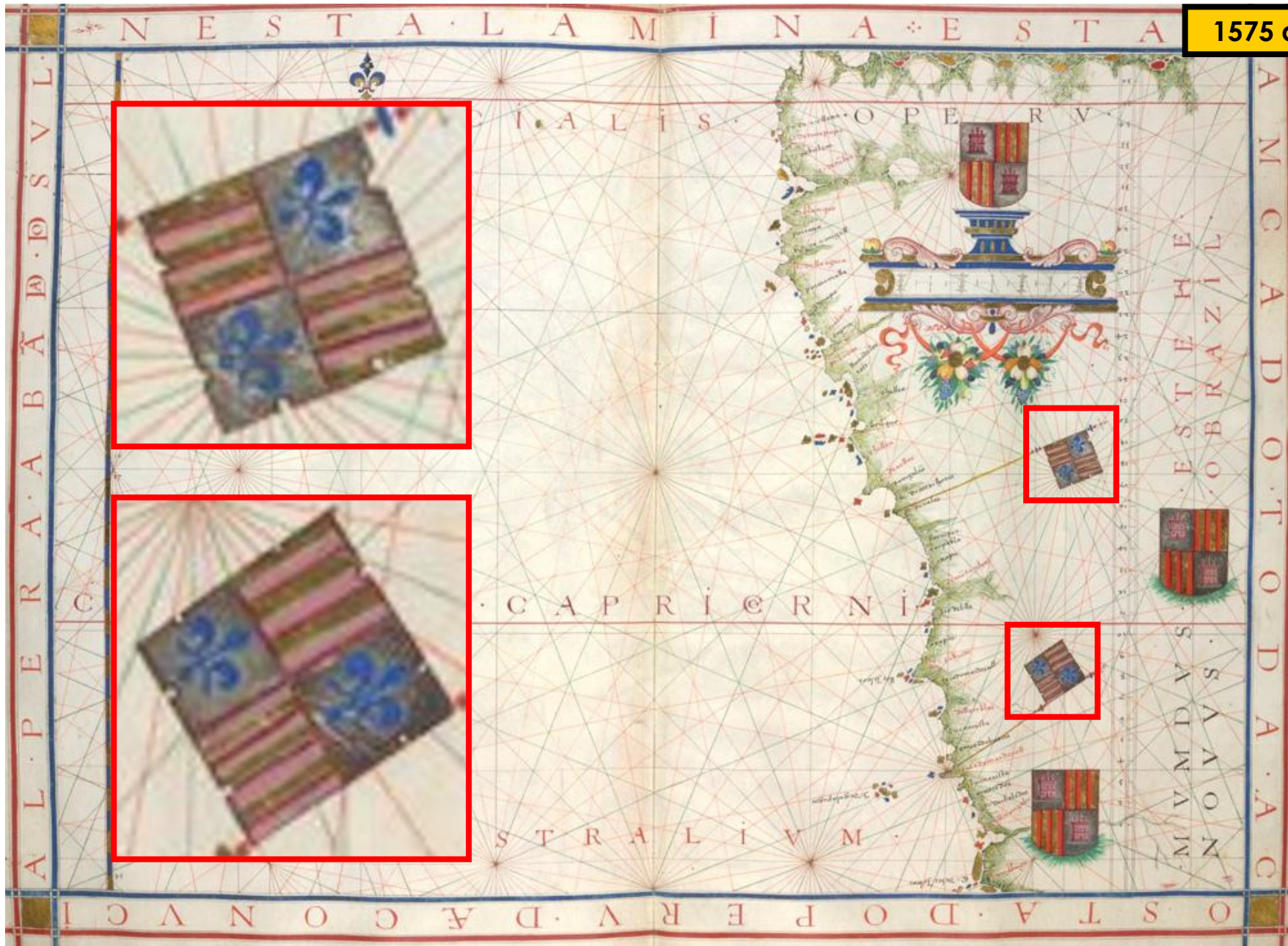

NAPOLIS SEGVN

*Santa Maria Magdalena,
a Sant Màxim de la Santa Bauma (Provença)*

Més pistes

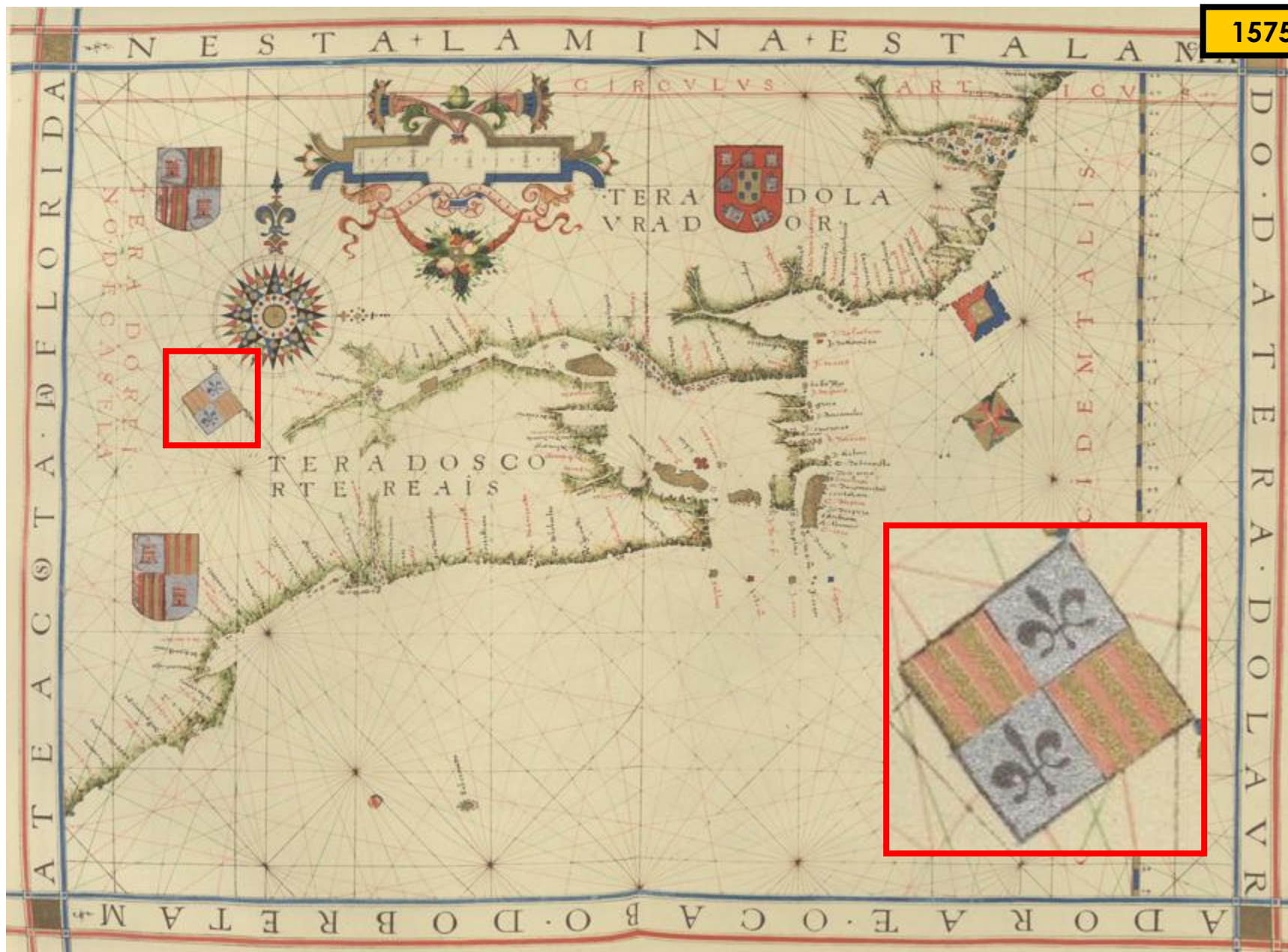
Troballa d'Enric Guillot

1575: Chart of the west coast of South America, Universalis et integra totius orbis hidrografia ad verissimam Luzitanorum traditionem descripció, Fernão Vaz Dourao, [© The British Library, Add. MS 31317]

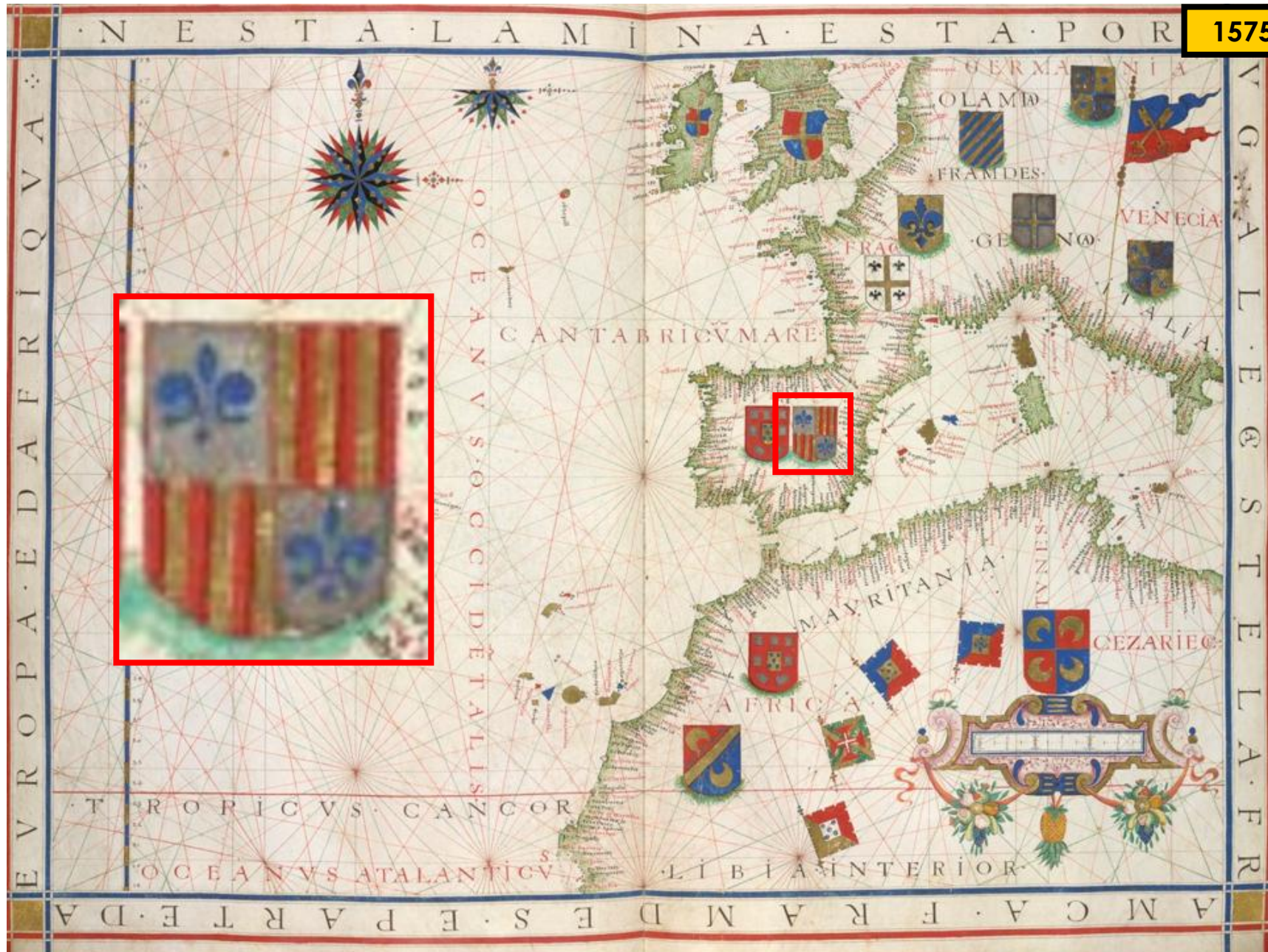
<https://medea.fc.ul.pt/view/chart/6473>

1575 dC

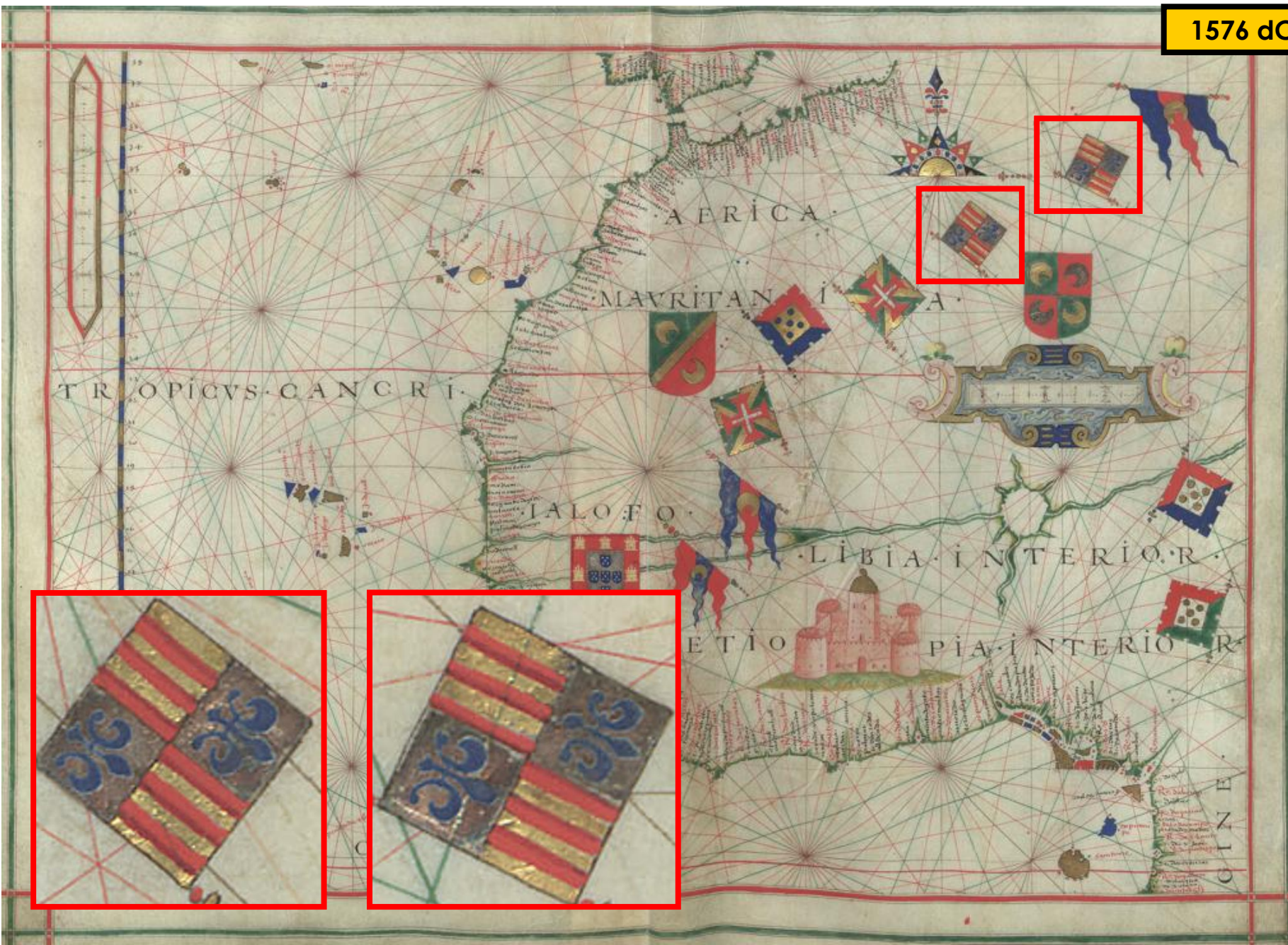
1575: Chart of the Northwest Atlantic Ocean, *Universalis et integra totius orbis hidrografia ad verissimam Luzitanorum traditionem descripció*, Fernão Vaz Dourao, [© The British Library, Add. MS 31317]

<https://medea.fc.ul.pt/view/chart/6475>

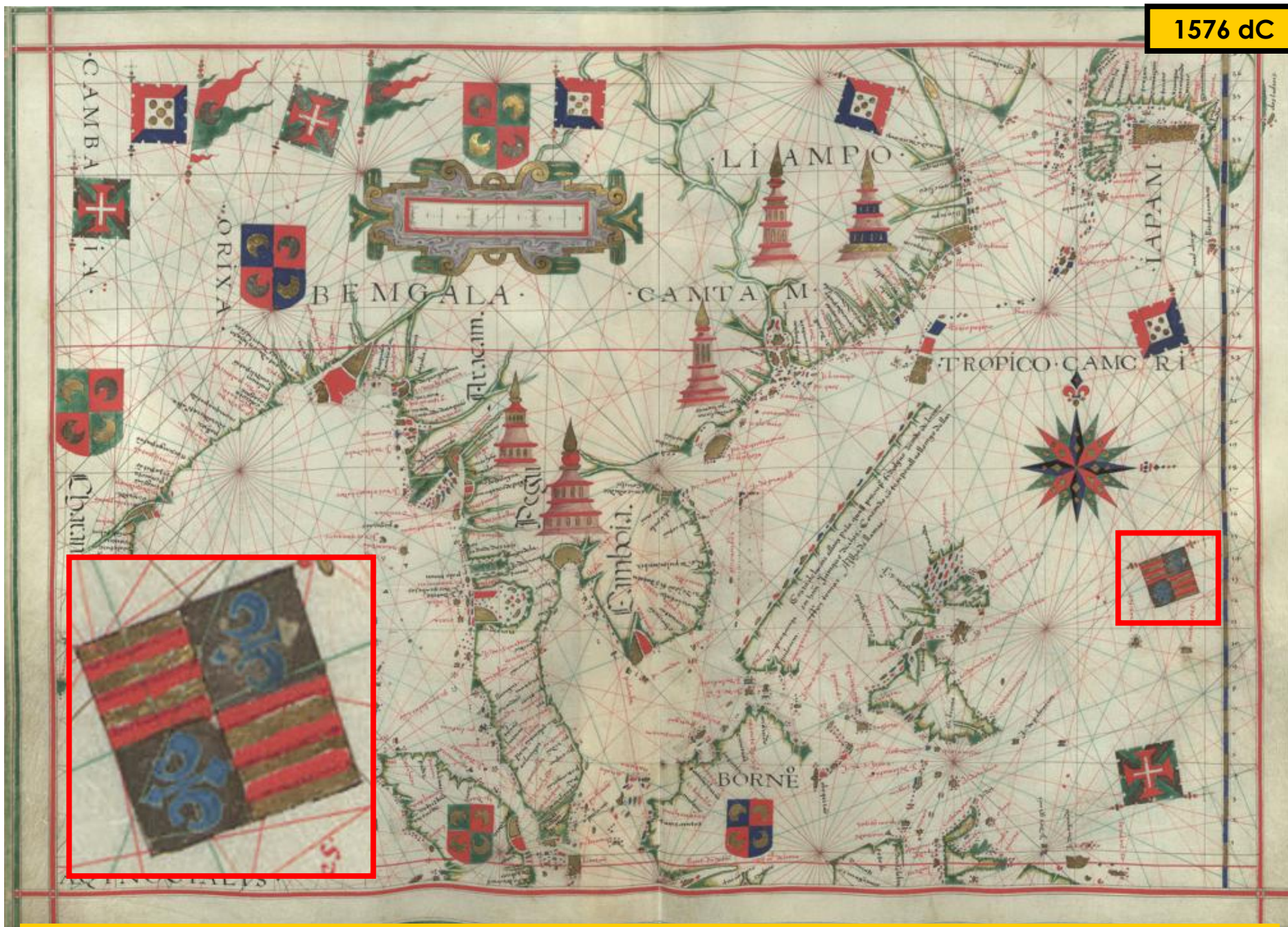

1575 dC

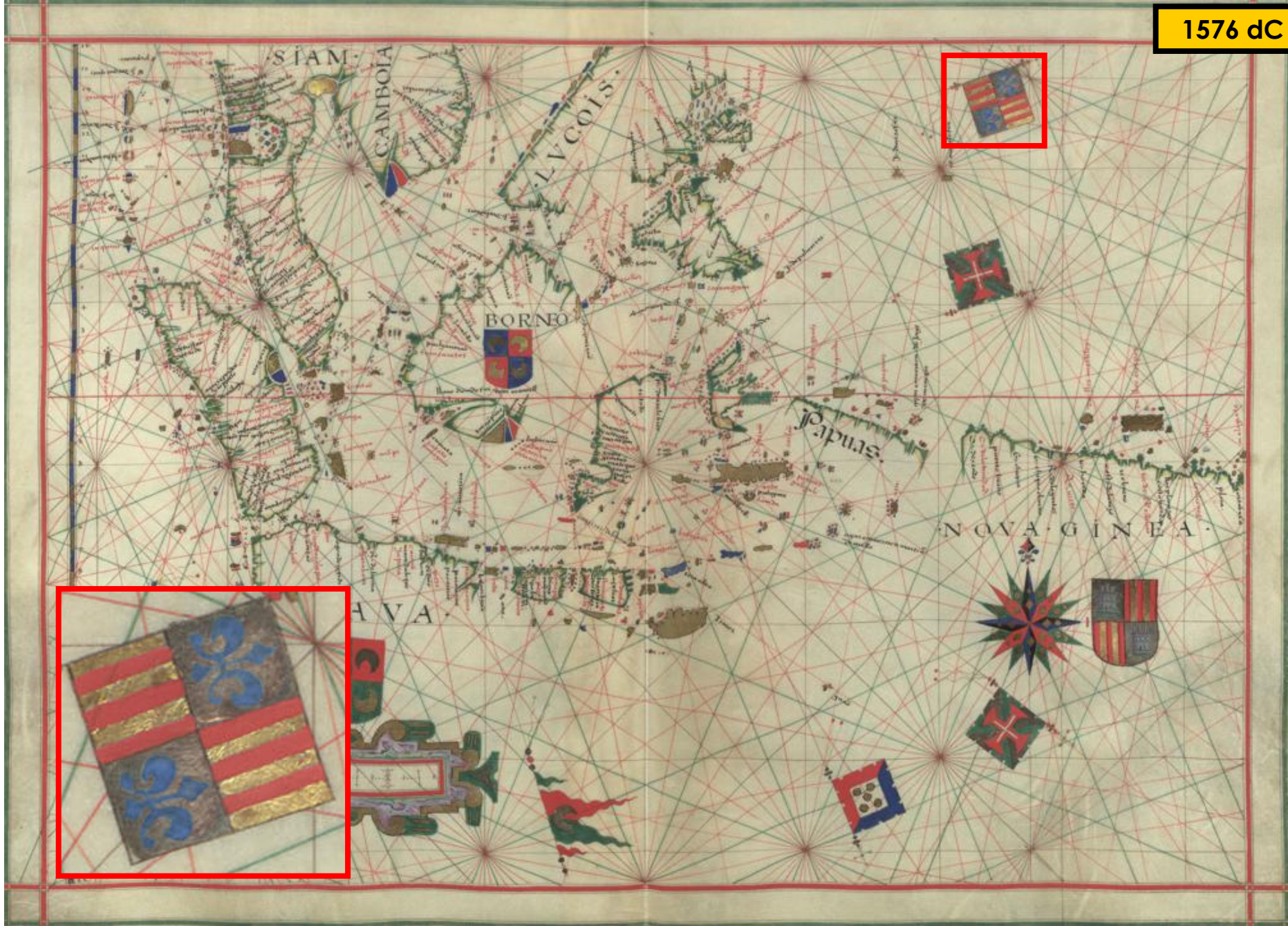
1575: Chart of the western Mediterranean Sea and the west coast of Europe and Africa, from the British Isles to Cape Vert, *Universalis et integra totius orbis hidrografia ad verissimam Luzitanorum traditionem descripció*, Fernão Vaz Dourao, [© The British Library, Add. MS 31317] <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/6477>

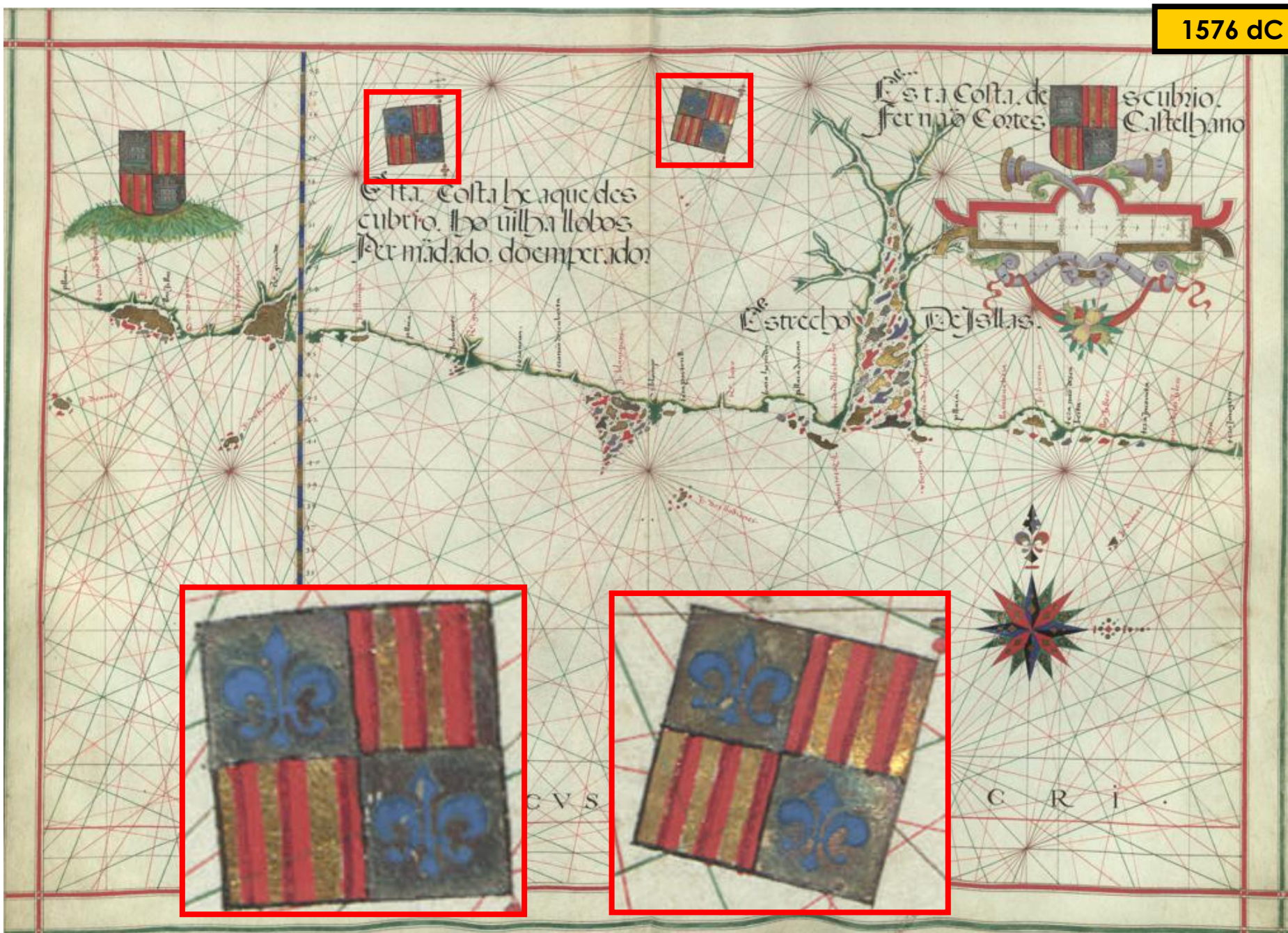
1576: Chart of West Africa, Atlas de Fernão Vaz Dourado, Southeast China, Japan, East Indies [© Library of Congress, Control Number 2021668001, image 46], https://www.loc.gov/resource/gdcwdl.wdl_14159/?st=gallery

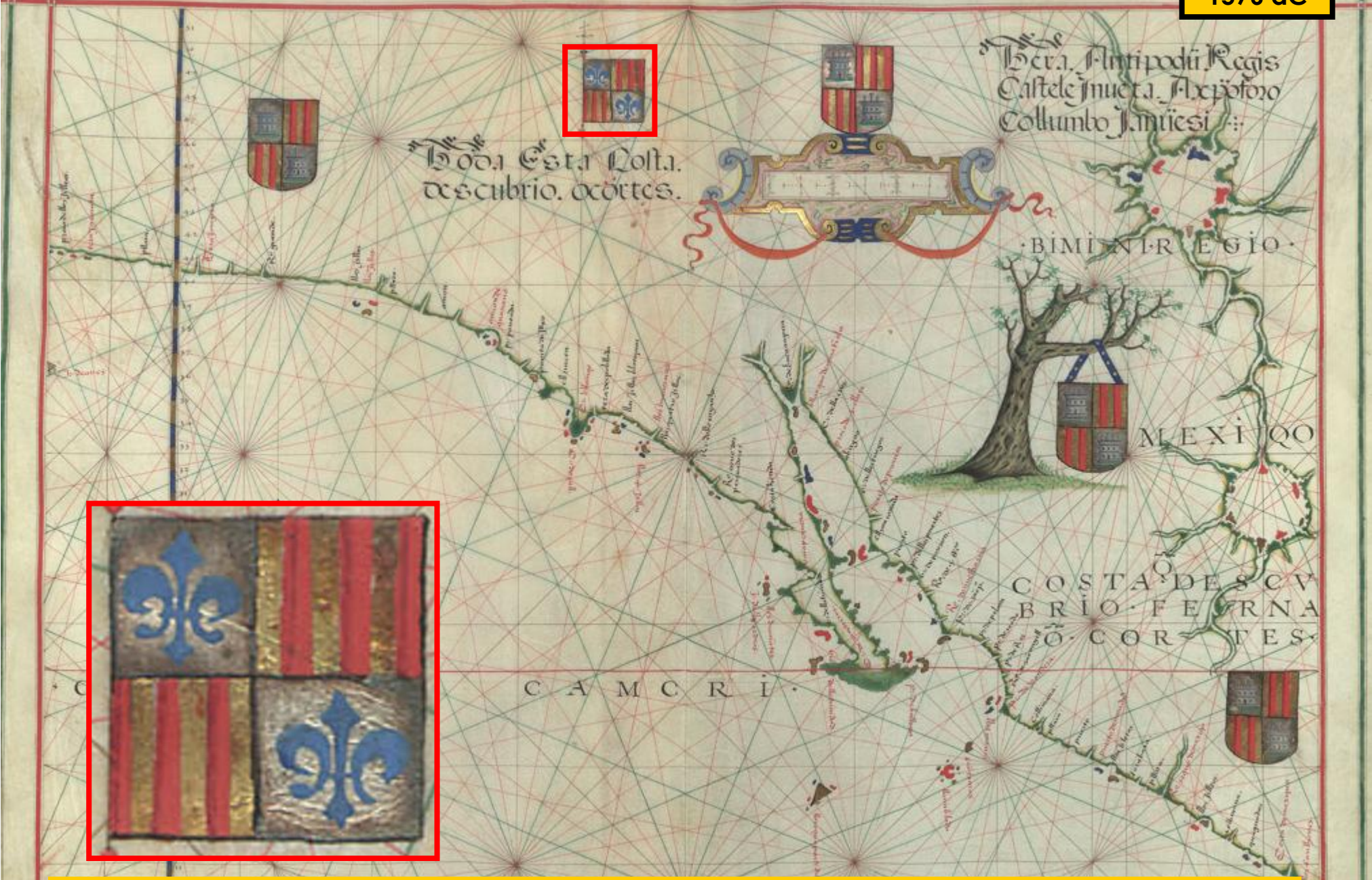
1576: Atlas de Fernão Vaz Dourado, Southeast China, Japan, East Indies [© Library of Congress, Control Number 2021668001, image 66], https://www.loc.gov/resource/gdcwdl.wdl_14159/?st=gallery

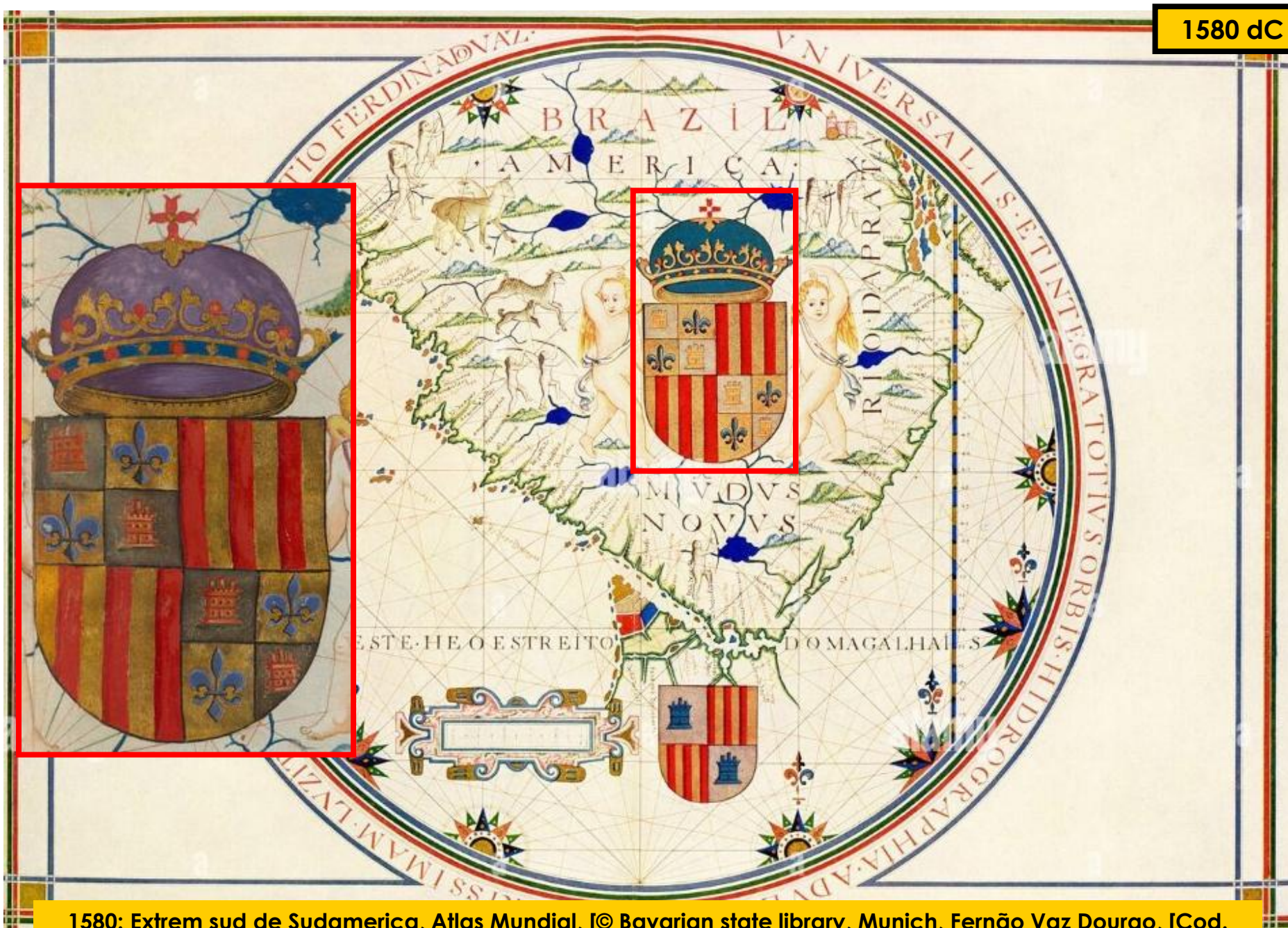
1576: Atlas de Fernão Vaz Dourado, Chart of East Indies, [© Library of Congress, Control Number 2021668001, image 70] https://www.loc.gov/resource/gdcwdl.wdl_14159/?st=gallery

1576: Atlas de Fernão Vaz Dourado, West coast of North America, [© Library of Congress, Control Number 2021668001, image 78] https://www.loc.gov/resource/gdcwdl.wdl_14159/?st=gallery

1576: Atlas de Fernão Vaz Dourado, West coast of United States and Mexico, [© Library of Congress, Control Number 2021668001, image 71] https://www.loc.gov/resource/gdcwdl.wdl_14159/?st=gallery

1580: Extrem sud de Sudamerica, Atlas Mundial, [© Bavarian state library, Munich, Fernão Vaz Dourao, [Cod. Icon.137]
<http://daten.digital-sammlungen.de/~db/bsb00003364/images/index.html?seite=10&fip=193.174.98.30>

Més pistes

El Becerro General, de Diego Fernández de Mendoza

- La història de Magdama comença a Florència i amb el rei de Nàpols.
- Origen de Crist i del Preste Joan = Reis Mags, Tomàs i gran llinatge.
- El Preste Joan s'instal·la a Roma a través d'un matrimoni amb una princesa índia, que casa amb un cavaller. D'aquest matrimoni sorgeix la inquisició i el passatge apocalíptic dels escollits.

Història real (oficial)

El Preste Joan (**Constantí i Helena**) inicia a Florència el projecte de reconstruir l'església davant l'avanç dels turcs, al segle XV, i proposa al rei de Nàpols (i d'Aragó) una unió amb matrimoni entre fills, i finançar una Croada.

Geopolítica i Mite: Florència i el Preste Joan

El manuscrit vincula l'afer amorós del Rei de Nàpols a Florència amb esdeveniments històrics reals per construir una profecia de reunificació global.

Element	Context Històric/Mitic	Significat Simbòlic
L'Afer de Florència	Negociacions financeres del Rei de Nàpols a la Toscana i relacions extramatrimonials.	Representa una "taca" o conflicte de legitimitat que el llinatge ha de purificar.
Ambaixades del Preste Joan	Arribada d'enviats etiops al Concili de Florència (1439).	Identificació dels etiops com a enviats de l'emperador cristià mític d'Orient.
La Conexió de Sang	Barreja de cròniques italianes (Sacchetti, Boccaccio) amb el mite heràldic.	Intent de fusionar la legitimitat espiritual d'Orient amb el poder monàrquic d'Occident.

Simbolisme de la Redempció: Anells, Peixos i Esglésies

L'anàlisi de Mendoza transmutà els objectes de la novel·la en símbols cabalístics i polítics:

- **Els Tres Anells d'Or:** Més que joies, representen les **Tres Índies** que governava el Preste Joan segons la seva carta apòcrifa. Recuperar-los significa recuperar el control sobre el destí geopolític global.
- **El Miracle del Peix:** El peix que conté els anells és l'**Ichthys** (símbol de Crist). En lliurar el peix a Magalona, l'Església (representada pels pescadors) retorna la legitimitat perduda al llinatge de Nàpols.
- **La Fundació de l'Església:** La catedral fundada per Magalona simbolitza la reunificació de la fe cristiana llatina amb la mística oriental, tancant el cercle iniciat pels errors del seu pare a Florència.

El Paral·lelisme amb Maria Magdalena

El vincle més profund que estableix Hernández de Mendoza és la identificació de Magalona amb la figura de **Maria Magdalena** i la seva tradició a la Provença.

Analogies Rituales i Simbòliques

- 1.L'arribada per mar:** Ambdues dones arriben a la costa provençal en barques a la deriva (la Magdalena fugint de Terra Santa, Magalona exiliada de Nàpols).
- 2.L'espai de penitència:** L'aïllament de Magalona a la seva illa és un mirall del retir de la Magdalena a la cova de la **Sainte-Baume**. Ambdós llocs són espais de purificació espiritual en la natura salvatge.
- 3.Custòdia del llegat:** Mentre la tradició afirma que la Magdalena va portar el "Reial Sagnat" o el Sant Grial a Occident, Magalona custodia els anells del Preste Joan. Ambdues són guardianes d'un secret sagrat d'Orient que s'ha de reactivar a Europa.

La Caiguda de Constantinoble i el Fil de Nàpols

Amb la pèrdua de la "Segona Roma" (Constantinoble), el manuscrit reinterpreta la funció del mite del Preste Joan per mantenir la legitimitat religiosa a Occident.

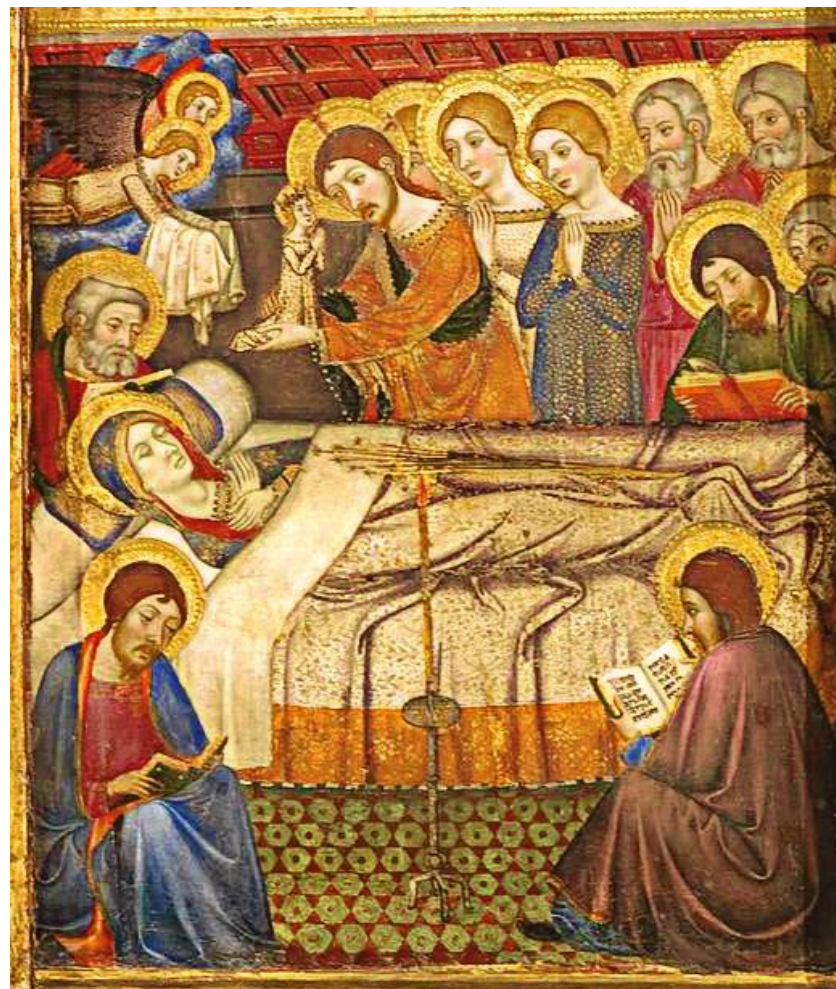
Element	Funció en el Manuscrit
La Princesa Oriental	Porta el llegat del Preste Joan cap a Roma com a compensació per la caiguda de Bizanci.
Desviació del Poder	La legitimitat d'Orient es desvia cap al Papa i Itàlia, trobant refugi final en la Provença de la Magdalena.
Els Tres Anells d'Or	Simbolitzen el control espiritual d'Orient heretat del Preste Joan i recuperat pel llinatge escollit.

Figura 1. La coronació de Maria, segle XV

Autor: Fra Angélico. Font:

https://es.wikipedia.org/wiki/Coronaci%C3%B3n_de_la_Virgen#/media/File:Fra_Angelico_038.jpg
[Consulta 15 de novembre de 2016]. Imatge de domini públic.

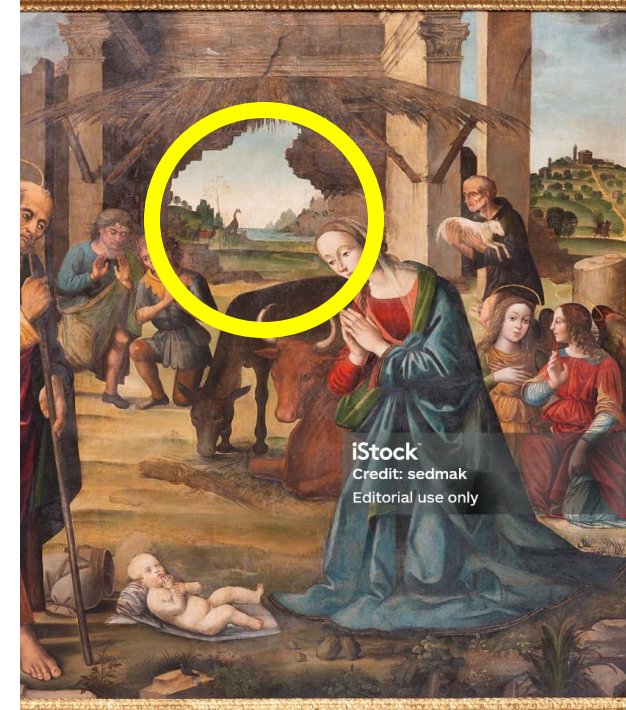
SIXENA: Enterrats en Pere el Catòlic i Sanxa de Castella, sa mare
MARIA DE MONTPELLER: Enterrada amb Sant Pere, al Vaticà

El rei pobre ressuscitat apareix a la sortida de la porta occidental de la ciutat de Bizanci, després és coronat i neix una església

"Sobre el pobre i escollit Rei de les Llegendes, que és conegut i tanmateix desconegut, i que resideix a la frontera geogràfica de l'Imperi de Bizanci"

“L'emperador ressuscitat”

Iconografia
renaixentista que
n'és testimoni

El Quixot de Cervantes

- Al **pròleg**, l'autor fa referència explícita al Preste Joan i a l'Emperador de Trebisonda com a figures famoses.
- **Tirant lo Blanc** (de Joanot Martorell): Apareix en el famós episodi de la **crema de llibres de la biblioteca del Quixot** (Primera part, capítol VI). El capellà el salva del foc i el qualifica de manera irònica o laudatòria (segons la interpretació dels estudiosos) com «el mejor libro del mundo».
- **Pierre i la bella Magalona** (conegut en castellà com La historia de la linda Magalona): Es menciona a la Segona part, capítol XL, durant la preparació de l'aventura del cavall de fusta Clavileño, el mateix cavall màgic sobre el qual el valent cavaller Pierre va raptar i va fugir amb la bella Magalona.
- **Orland Furiós** (d'Ludovico Ariosto): És una de les grans influències de la novel·la. La referència més directa és un poema que obre el llibre escrit per l'escriptor fictici de l'obra, on el mateix Orlando li dedica uns versos a Don Quixot comparant la bogeria d'ambdós per amor. ... **LLUNA**

El Quixot de Cervantes

Altres llibres que es salven de la crema:

- **Amadís de Gaula:** El salven per ser el primer llibre de cavalleries imprès a Espanya i el model de tots els altres.
- **Palmerín de Inglaterra:** El capellà el considera una obra d'art i proposa guardar-lo en una caixa com la que Alexandre el Gran va trobar per a les obres d'Homer.
- **Historia de los caballeros de la Tabla Redonda:** Es preserva pel seu valor històric dins de la tradició mítica del rei Artús.
- **La Galatea:** Curiosament, el capellà salva aquest llibre que és propietat del mateix Miguel de Cervantes, fent una broma autocrítica.

El Marc Històric: El Concili de Basilea-Ferrara-Florència

El XVII concili ecumènic de l'Església catòlica es va celebrar en diverses etapes entre **1431 i 1445**, marcat per una barreja d'interessos teològics, geopolítics i financers.

Objectius i Evolució

- **La Unió de les Esglésies:** L'Imperi Romà d'Orient (Bizanci) es trobava en una situació desesperada davant l'avanç dels turcs otomans. El seu objectiu principal era negociar la unió amb Roma a canvi d'ajuda militar occidental.
- **El Rol dels Mèdici:** El trasllat de la seu a Florència el 1439 va ser possible gràcies al suport financer de la família Mèdici, que va veure en l'esdeveniment una oportunitat de prestigi polític i cultural.
- **Triomf Papal:** El tancament del concili el 1445 va consolidar la derrota del **conciliarisme** (moviment que defensava la superioritat de l'assemblea sobre el papa).

Resultats Religiosos i el Fracàs a l'Est

Malgrat la signatura de la butlla *Laetentur Caeli* (1439), la unió va ser efímera.

- **Rebuig a Constantinoble:** Els bisbes grecs que van signar l'acord van ser rebuts com a traïdors a la seva tornada el 1440. El poble i els monjos bizantins es van oposar frontalment a la "capitulació" davant Roma.
- **La Sentència de Mort de Bizanci:** L'ajuda militar promesa va ser insuficient. El desembre de 1452 es va proclamar oficialment la unió a Hagia Sophia com a mesura desesperada, però només vuit mesos després, el 1453, Constantinoble va caure en mans turques.

El Rescat i "Tràfic" de Manuscrits

- **Els Caçadors de Llibres:** Humanistes italians com **Giovanni Aurispa** van viatjar a Bizanci per comprar textos. El 1423, Aurispa va retornar a Venècia amb **238 manuscrits**, incloent-hi l'obra de Plató, Homer i Plotí.
- **L'Espoli Organitzat:** La decadència de Bizanci va permetre que molts funcionaris i monestirs venessin els seus tresors bibliogràfics a canvi de florins d'or.
- **La Xarxa de Bessarió:** El cardenal va organitzar agents i copistes per recollir més de 800 manuscrits dels monestirs de l'Athos i territoris otomans per evitar-ne la destrucció.

Destinació de les Col·leccions

Aquests manuscrits van fundar les grans biblioteques que alimentarien el pensament europeu:

- **Biblioteca Marciana (Venècia):** Legat de Bessarió.
- **Biblioteca Medicea Laurenziana (Florència):** Finançada pels Mèdici.
- **Biblioteca Apostòlica Vaticana:** Impulsada pel papa Nicolau V.

Sara la Negra: Patrona i Eix de la Identitat Gitana

Les Dues Hipòtesis sobre el seu Origen

La tradició ofereix dues versions contraposades però complementàries sobre la seva identitat:

- **La Serventa de Palestina:** Segons la tradició cristiana medieval, Sara era una dona de pell fosca (originària d'Etiòpia, Egipte o Palestina) que servia Maria Magdalena, Maria Salomé i Maria Jacobé. En el relat, Sara salva el grup d'un naufragi estenent el seu mantell sobre l'aigua, guiant la barca fins a la Camarga.
- **La Reina Gitana Local:** Aquesta versió, arrelada en la tradició oral romaní, la descriu com una poderosa cap tribal o sacerdotessa que ja residia a les costes franceses. Després d'una visió divina, va ajudar les Santes Maries a desembarcar, es va convertir al cristianisme i va batejar el seu poble.

L'arrel mística profunda

Alguns antropòlegs assenyalen que la devoció per Sara Kalí té una connexió inconscient amb **Kali, la deessa mare de l'Índia** (la terra d'on va emigrar el poble gitano fa un mil·lenni). En l'hinduisme, Kali també és representada com una divinitat protectora de pell fosca que es submergeix ritualment a l'aigua. El poble romaní hauria adaptat i transformat aquest antic culte en arribar a Europa, fusionant-lo amb la història de Maria Magdalena i les Santes Maries.

La Sara gitana de Marsella

El Priorat de Sió

Oficialment:

- **1099:** Es crea l'Abadia de **Nostra Senyora** [Nostradama] **del Mont Sió**, a Jerusalem. El seu líder és un Prior.
- **1219:** Es trasllada a **Sicília**.
- **1617:** La Companyia de Jesús dissol el Priorat.
- **1622-1632:** Els jesuïtes converteixen a l'emperador d'Etiòpia al catolicisme.

- **372 dC:** Església de Santa Maria de Sió a Axum, on hi ha l'Arca de l'Aliança.
- A la tradició etiop descrita en el llibre sagrat **Kebra Negast**, el terme "**Sió**" (Tsion) està lligat espiritualment a l'Arca de l'Aliança. Segons la seva fe, Menelik I (fill del rei Salomó i de la reina de Saba) va portar l'Arca reial des de Jerusalem fins a Axum. L'església etiop es va construir específicament per acollir l'Arca, convertint Axum en la "**Nova Sió**". **Llibre imprès i compilat l'any 1314 dC.**

Nàpols era Imperi Grec, de Nicea

Comte de Pallars Arquebisbe d'Alexandria

Altres catalans Patriarques de Jerusalem, segle XV

El Caire amb Sant Calze, i Creu Vermella a Jerusalem

Pierre de Provença va a Egipte, amb Soldà de Babilònia, i imposa el

Cristianisme, i el mite de Santa Caterina.

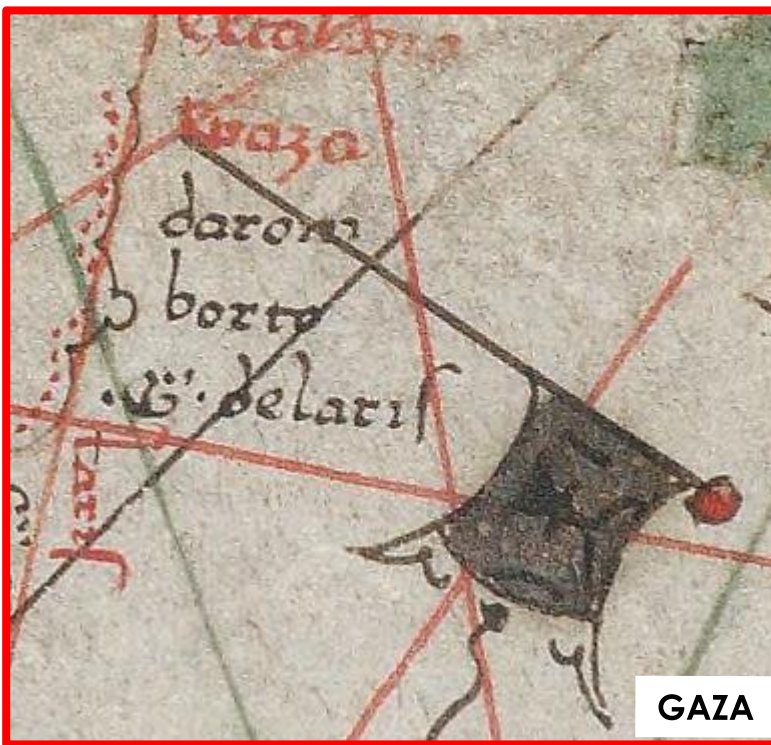
Més pistes

Més troballes d'Enric Guillot

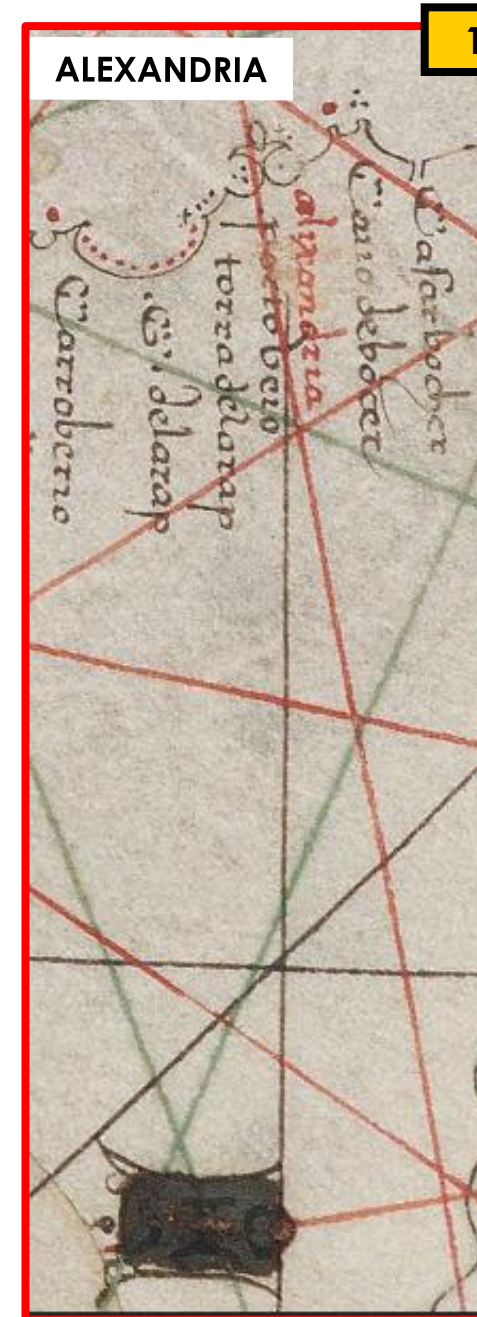
1505 dC

1505: Iehuda Ben Zera, Portolan chart of the Mediterranean Sea, the North Atlantic Ocean, the Black Sea, and the northwestern African coast, [© Beinecke Library, Art Storage 30cea 1505]. <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/190>

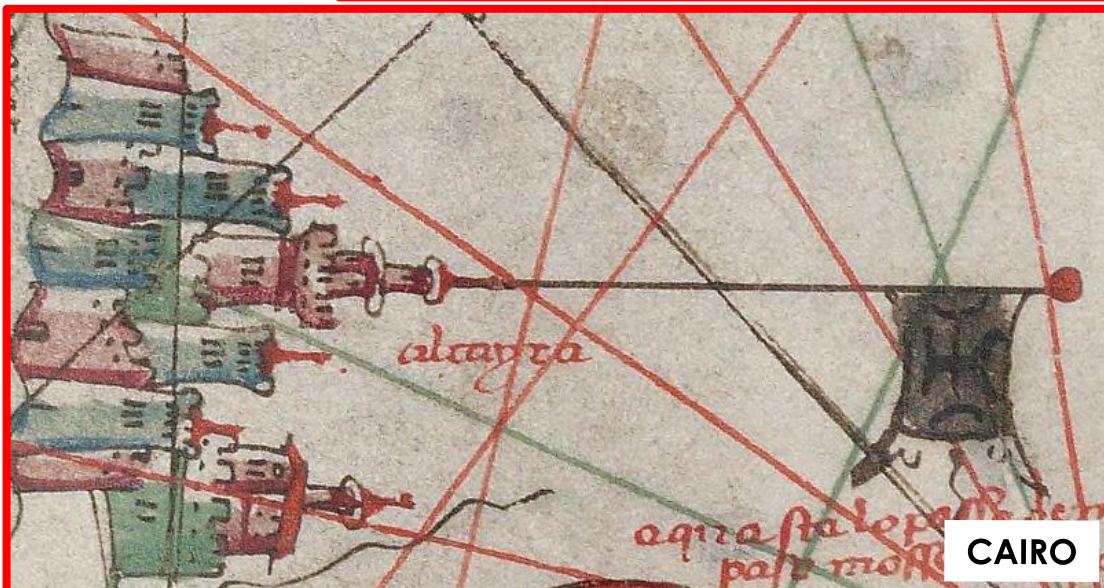

GAZA

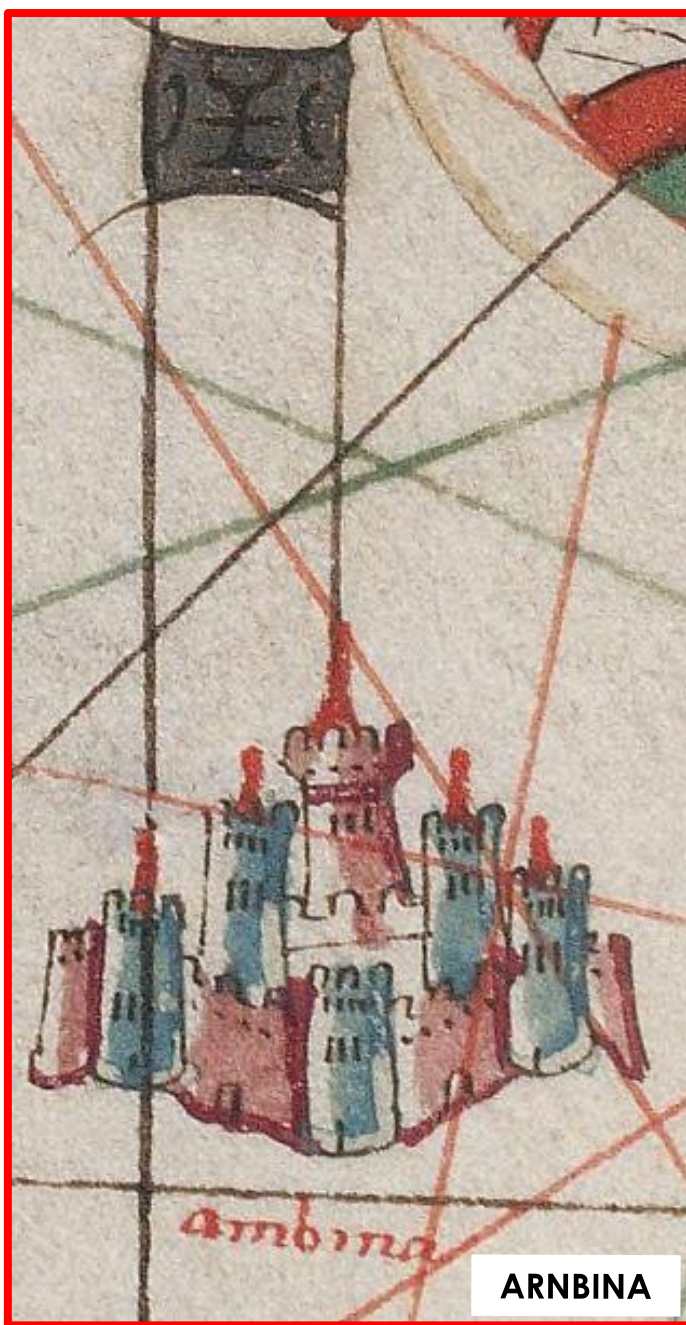
ALEXANDRIA

1505 dC

CAIRO

1505: Iehuda Ben Zera, Portolan chart of the Mediterranean Sea, the North Atlantic Ocean, the Black Sea, and the north western African coast, [© Beinecke Library, Art Storage 30cea 1505]. <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/190>

ARNBINA

1505 dC

A questo realme se
lo senyor q' se llama lo
C'ra solda dal cayro
seebabiloma

1505: Iehuda Ben Zara, Portolan chart of the Mediterranean Sea, the North Atlantic Ocean, the Black Sea, and the north western African coast, [© Beinecke Library, Art Storage 30cea 1505]. <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/190>

JERUSALEM

1511 dC

JERUSALEM

GRAAL

1511: Salvat de Pilestrina (català), Carte de l'Océan Atlantique Nord-Est, de la Mer Méditerranée et de la Mer Noire, [© Bibliothèque nationale de France, CPL GE AA-563 RES]. <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b5905568h?rk=21459;2>

1511 dC

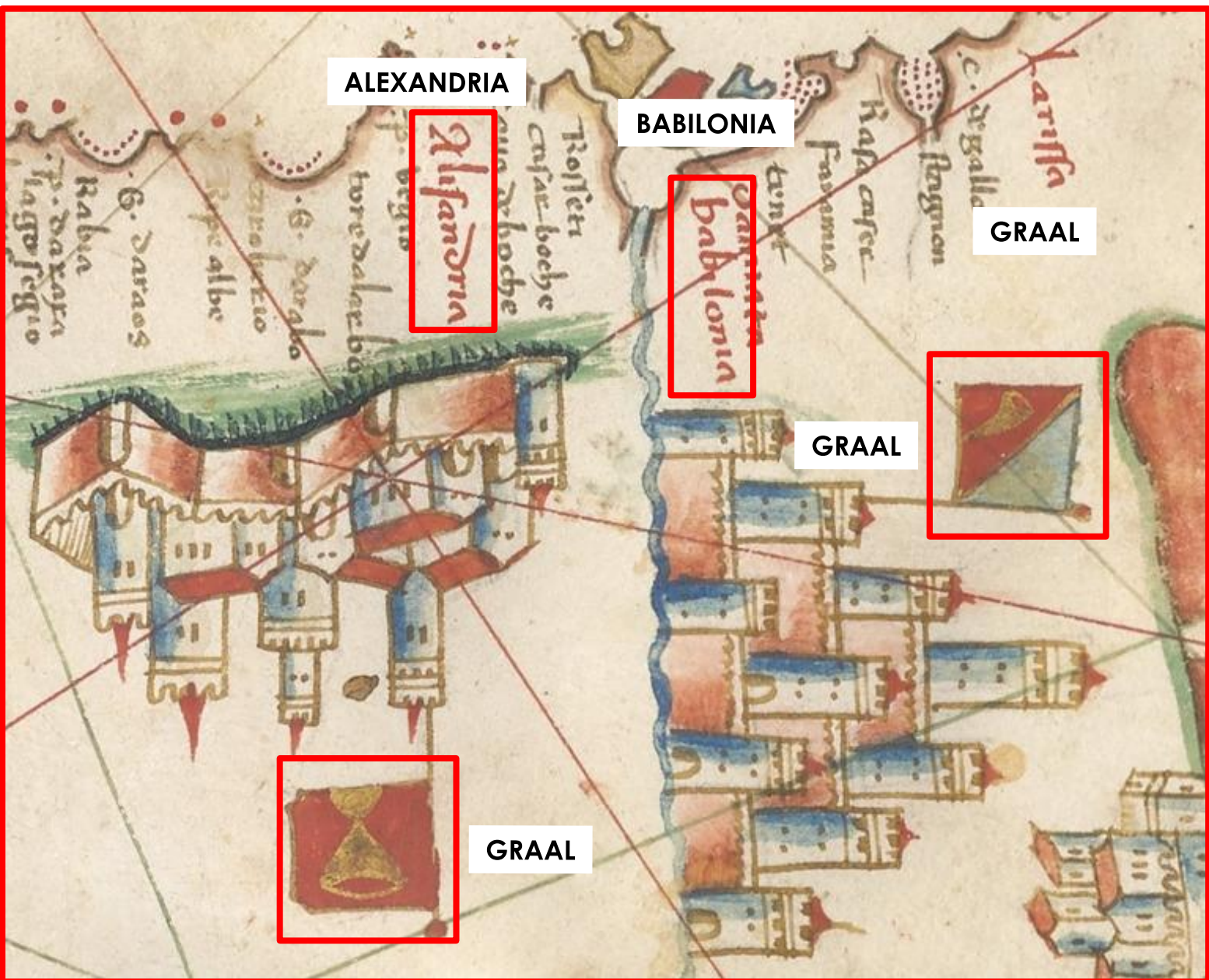

1511: Vesconte Maggiolo, Portolan Atlas, Portolan chart of the western Mediterranean and the Black Sea, [© Jonh Carter Brown Library, 3-Size Codex Z 2, foli 8], https://jcb.lunaimaging.com/luna/servlet/view/search?search=SUBMIT&q=08658&dateRangeStart=&dateRangeEnd=&sort=normalized_date%2Cfile_name%2Csource_author%2Csource_title&QuickSearchA=QuickSearchA

1511 dC

1511: Vesconte Maggiolo, Portolan Atlas, Portolan chart of the western Mediterranean and the Black Sea, [© Jonh Carter Brown Library, 3-Size Codex Z 2, foli 8], https://jcb.lunaimaging.com/luna/servlet/view/search?search=SUBMIT&q=08658&dateRangeStart=&dateRangeEnd=&sort=normalized_date%2Cfile_name%2Csource_author%2Csource_title&QuickSearchA=QuickSearchA

ALEXANDRIA

BABILONIA

GRAAL

GRAAL

GRAAL

1511: Vesconte Maggiolo, Portolan Atlas, Portolan chart of the western Mediterranean and the Black Sea, [© Jonh Carter Brown Library, 3-Size Codex Z 2, foli 8], https://jcb.lunaimaging.com/luna/servlet/view/search?search=SUBMIT&q=08658&dateRangeStart=&dateRangeEnd=&sort=normalized_date%2Cfile_name%2Csource_author%2Csource_title&QuickSearchA=QuickSearchA

1519: Carta de la Mediterrània Oriental i del Mar Negra, Vesconte Maggiolo, (italià), [© Bayerische Staatsbibliothek, Bacallà. Icona. 135], <https://www.digitale-sammlungen.de/de/view/bsb00002700?page=6>

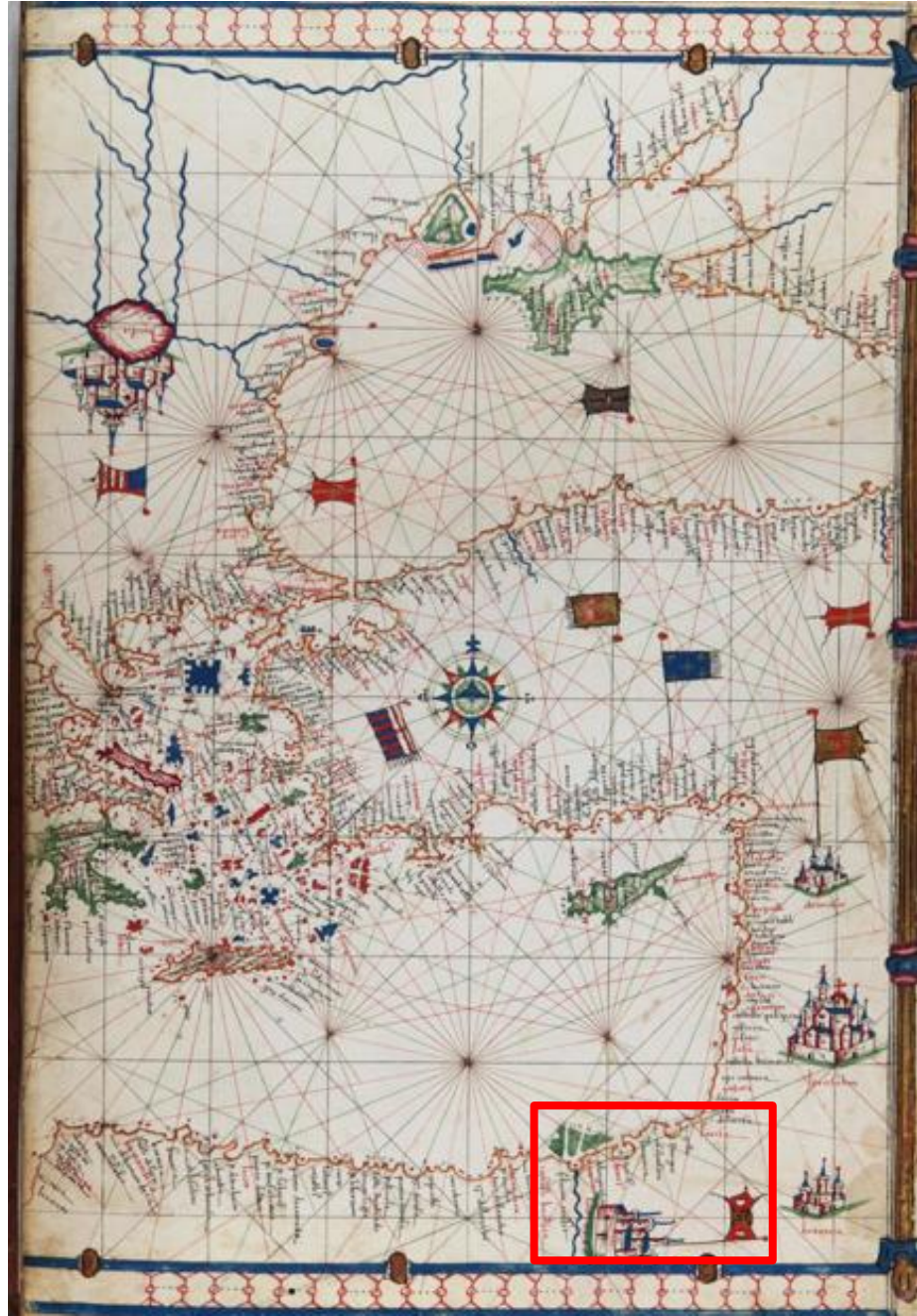

1519: Carta de la Mediterrània Oriental i del Mar Negra, Vesconte Maggiolo, (italià), [© Bayerische Staatsbibliothek, Bacallà. Icona. 135], <https://www.digitale-sammlungen.de/de/view/bsb00002700?page=6>

1519: Carta Kunstman IV, Pedro i Jorge Reinel, (portuguesos), [© Bibliothèque Nationale de France, CLP GE AA 564 RES], <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b59055673?rk=42918;4>

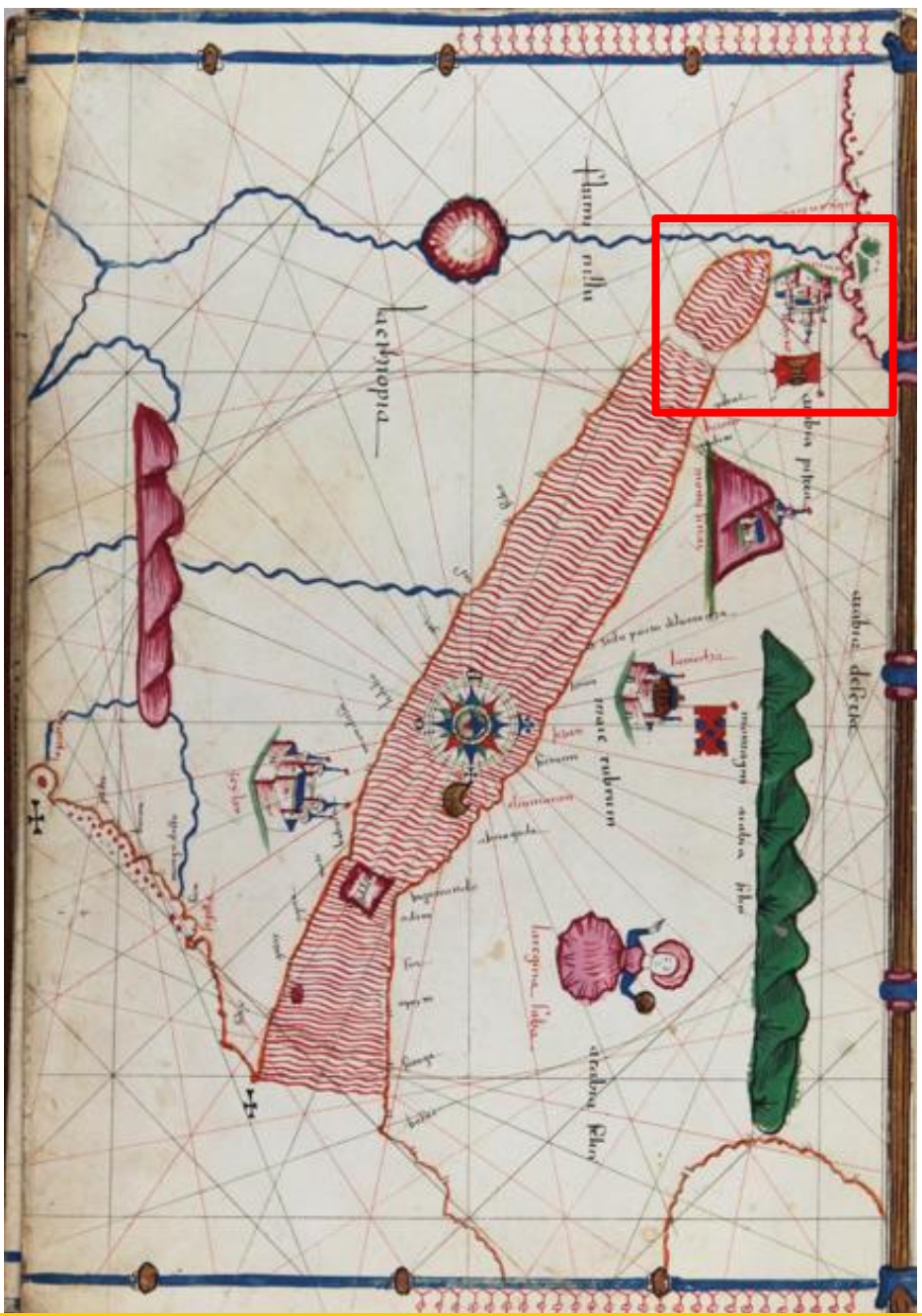

1521: Jacopo Russo, Atlante Nautico, [© Biblioteca Estense Universitaria, Modena, Italia, Alfa MS Ital. 550, fol.9]
<http://bibliotecaestense.beniculturali.it/info/img/geo/i-mo-beu-alfa.o.3.15.html>

1521: Jacopo Russo, Atlante Nautico, [© Biblioteca Estense Universitaria, Modena, Italia, Alfa MS Ital. 550, fol.9]
<http://bibliotecaestense.beniculturali.it/info/img/geo/i-mo-beu-alfa.o.3.15.html>

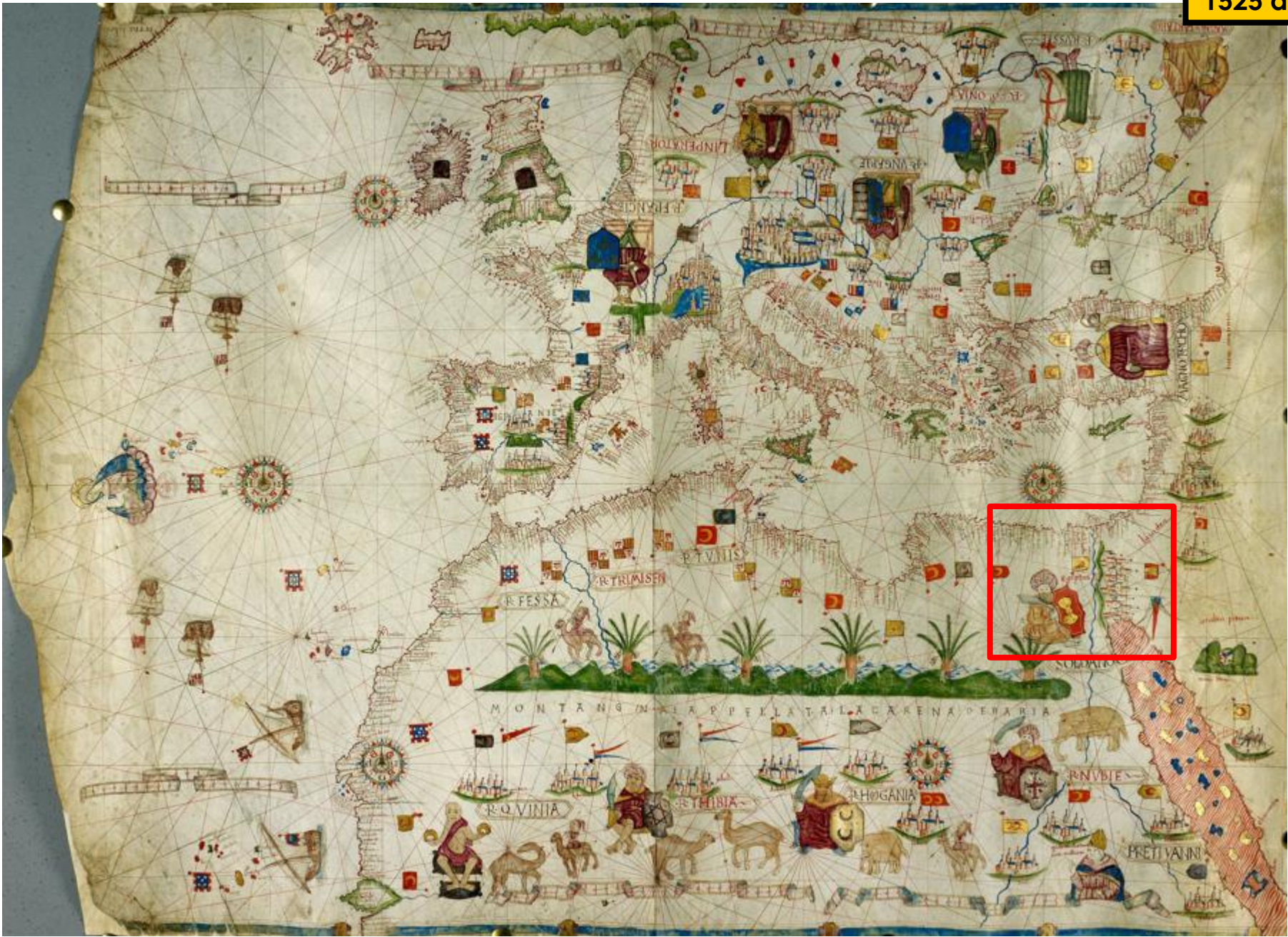

1521: Jacopo Russo, Atlante Nautico, [© Biblioteca Estense Universitaria, Modena, Italia, Alfa MS Ital. 550, fol.13]
<http://bibliotecaestense.beniculturali.it/info/img/geo/i-mo-beu-alfa.o.3.15.html>

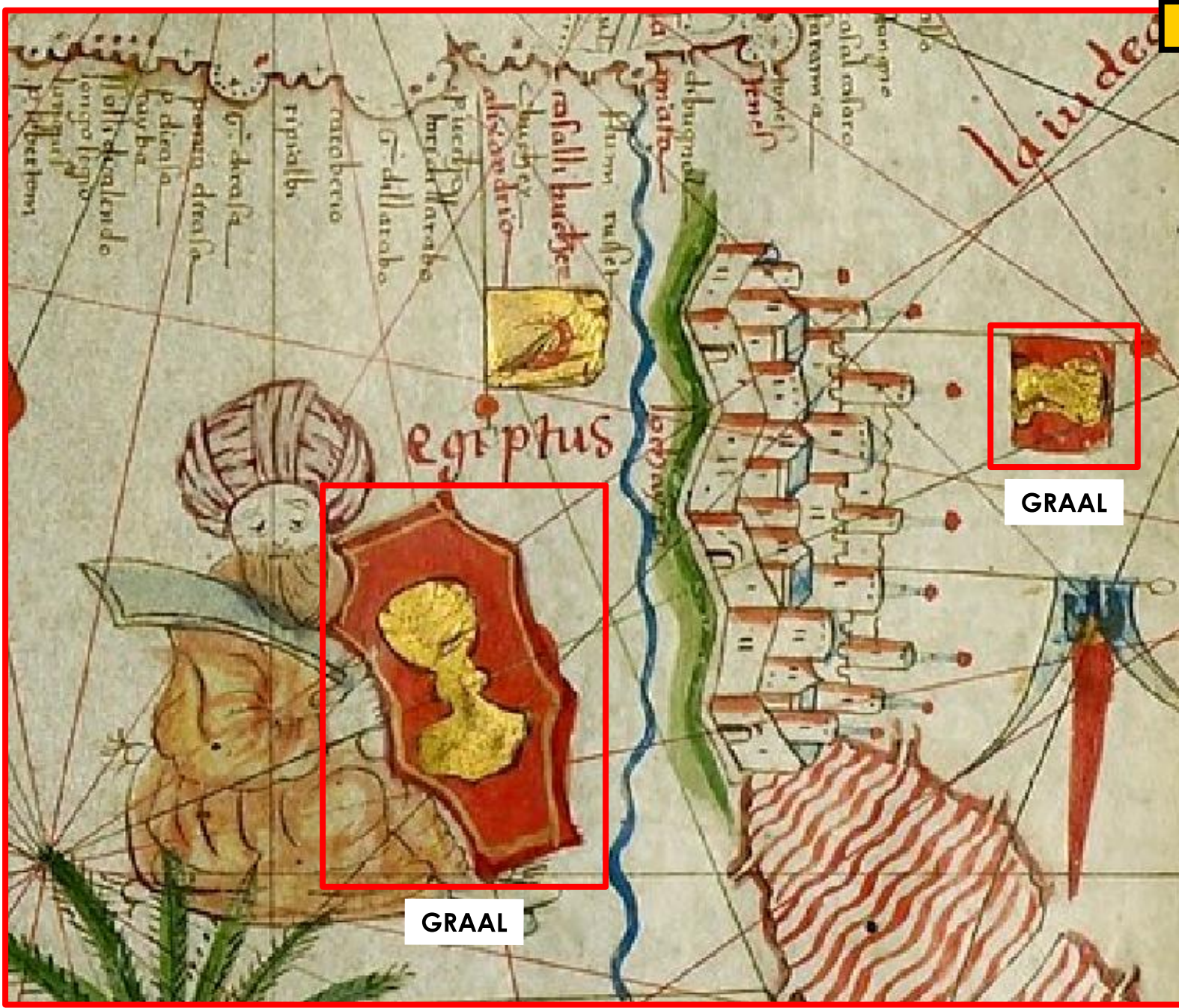

1521: Jacopo Russo, Atlante Nautico, [© Biblioteca Estense Universitaria, Modena, Italia, Alfa MS Ital. 550, fol.13]
<http://bibliotecaestense.beniculturali.it/info/img/geo/i-mo-beu-alfa.o.3.15.html>

1525 dC

1525: The Mansa Musa Map, Jacopo Russo, [© British Library, London, Add. MS. 31318B], <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/452>

1525: The Mansa Musa Map, Jacopo Russo, [© British Library, London, Add. MS. 31318B], <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/452>

1533 dC

1528: Jacopo Russo, Chart of the Mediterranean, Black Sea and western Europe, [© Nationaal Archief (formerly Algemeen Rijksarchief), The Hague, 4.VTH-3803].

1533 dC

1528: Jacopo Russo, Chart of the Mediterranean, Black Sea and western Europe, [© Nationaal Archief (formerly Algemeen Rijksarchief), The Hague, 4.VTH-3803.]

1554 dC

1554: Ciutat del Cairo, Hac Ahmed Muhiddin Piri, [© British Library, Shelf mark W.658, fol 89a], <https://art.thewalters.org/detail/77733/the-city-of-cairo/>

1559c dC

REY DE RUSSIA

SULTAN DE BABILONIA

GRAN TURCO

GRAN CAN DE TARTARIA

SULTAN DE BABILONIA

GRAN TURCHO

1559c dC

REY DE RUSSIA

Rey de russia.

GRAN CAN DE TARTARIA

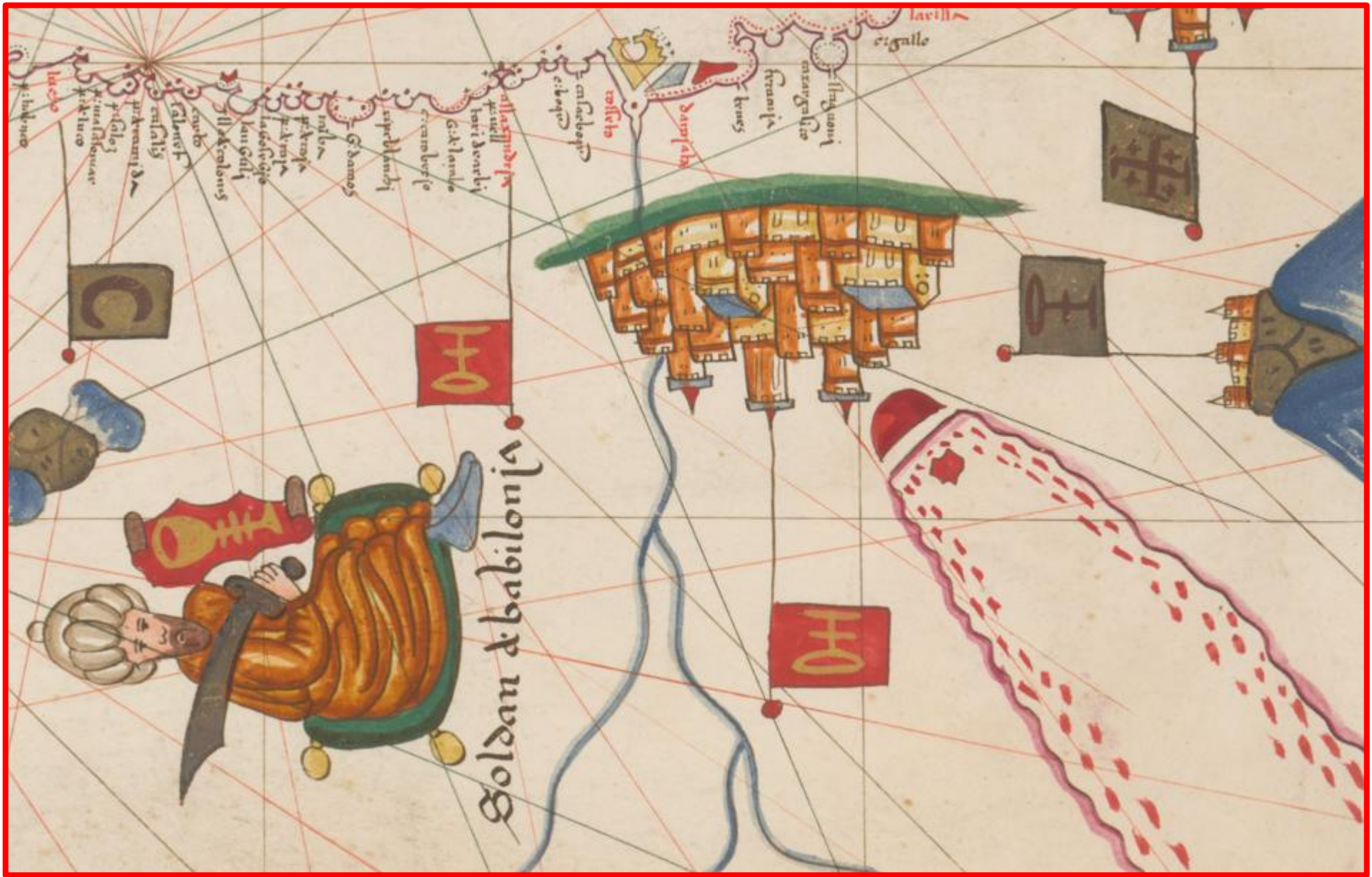
1559c dC

Grancan de tartaria.

1570: Chart of the Mediterranean and Black Sea, Joan Martines, [© Österreichische Nationalbibliothek, Cod. 356], <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/718>

1570: Chart of the Mediterranean and Black Sea, Joan Martines, [© Österreichische Nationalbibliothek, Cod. 356], <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/718>

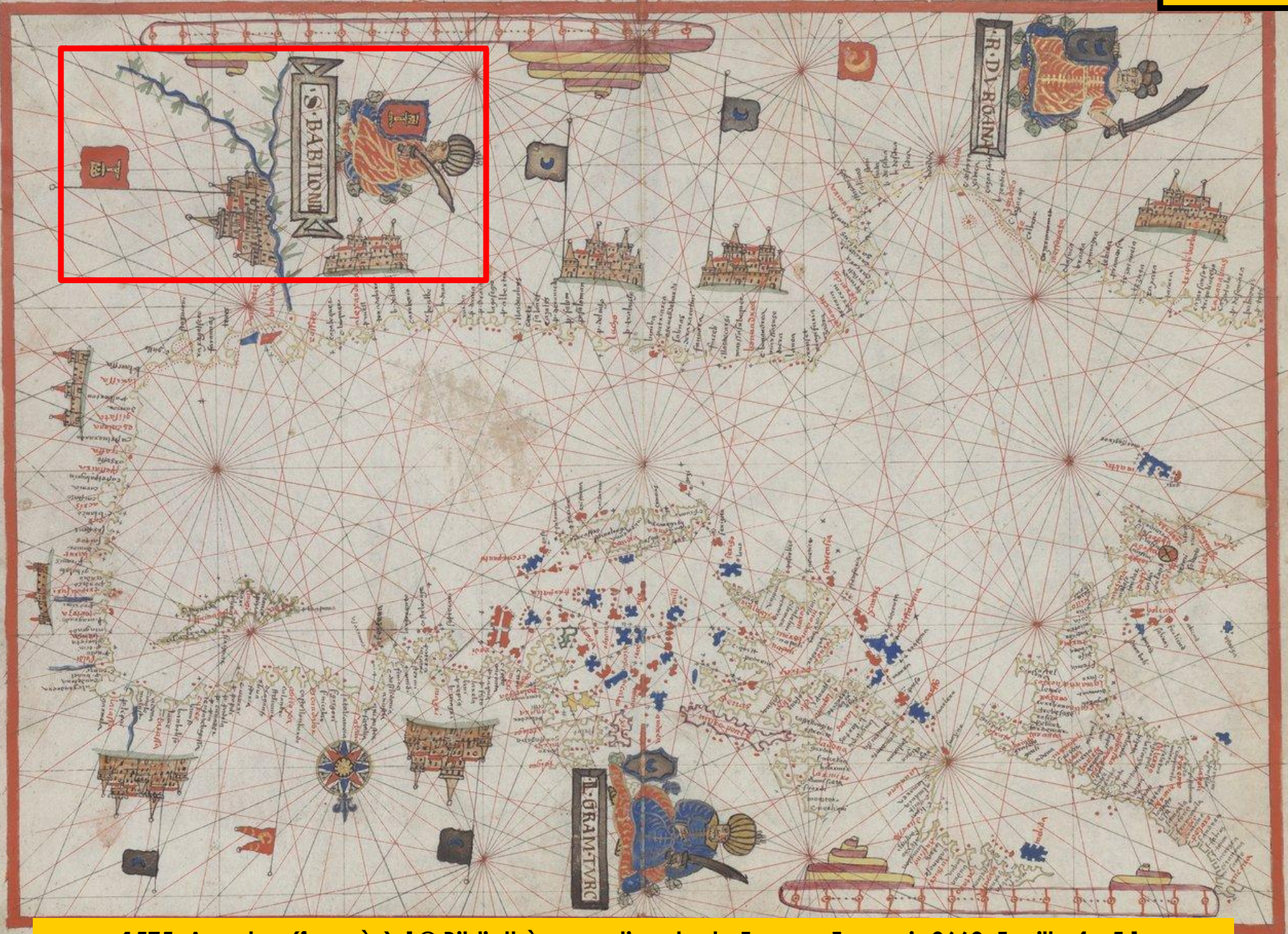
1574: Chart of the Mediterranean, Black Sea and the Atlantic coasts of Europe and northwest Africa., [© Unknown private], <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/7121>

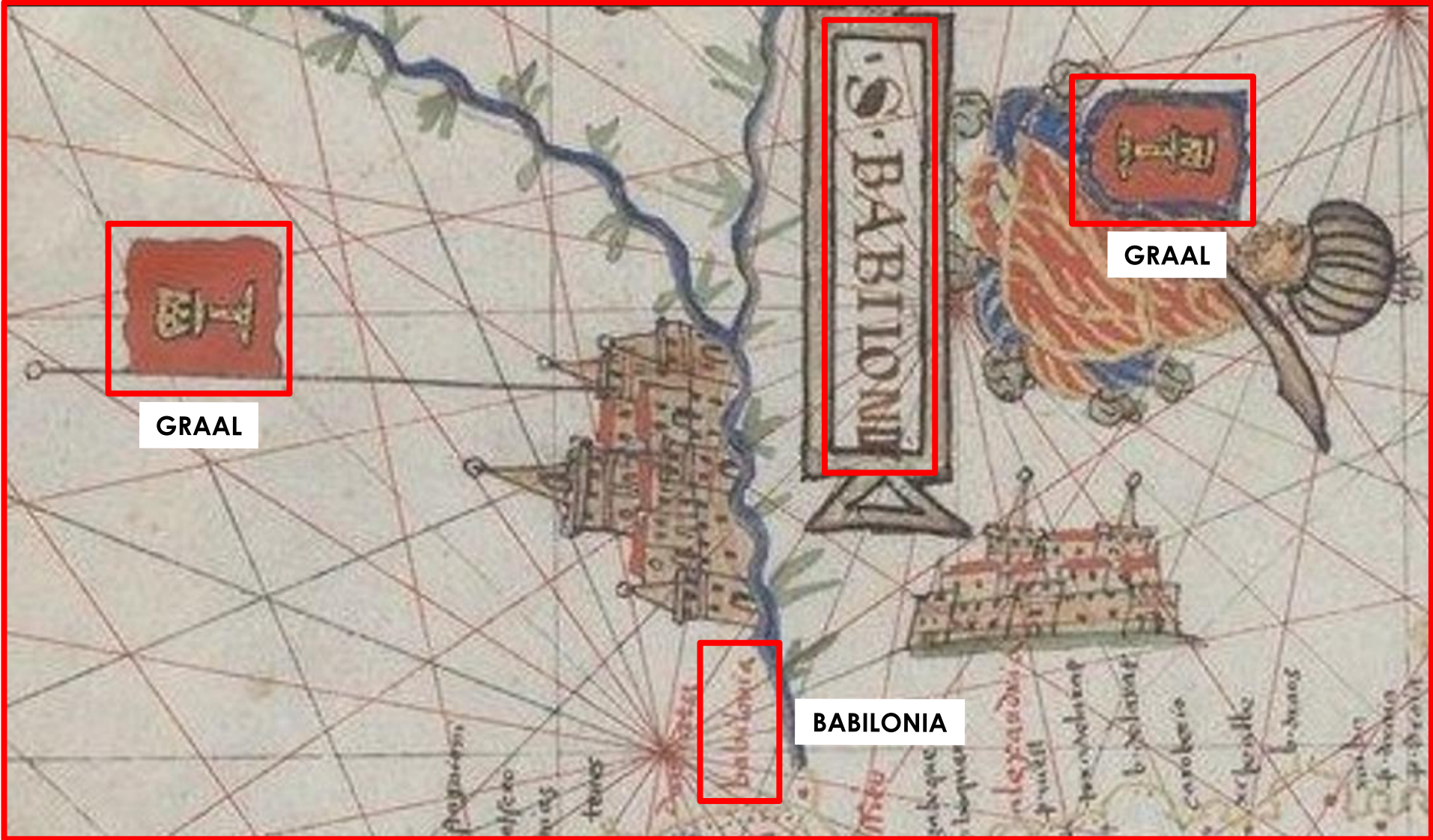
1574 dC

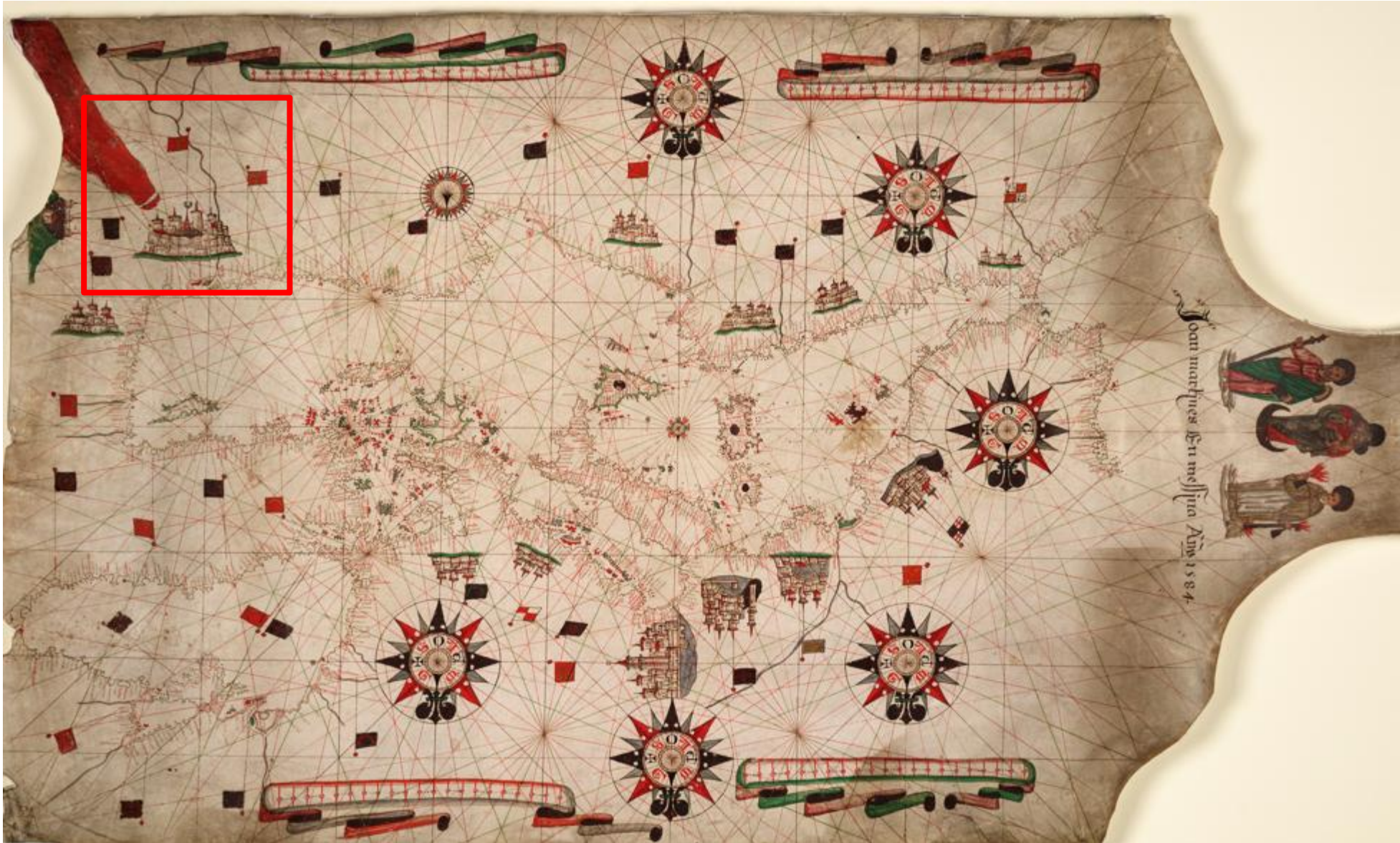

GRECIA

1574: Chart of the Mediterranean, Black Sea and the Atlantic coasts of Europe and northwest Africa., [© Unknown private], <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/7121>

1584: Portolan Chart of the Mediterranean, Joan Martines, [© Trinity College Library Cambridge, R.4.50], <https://mss-cat.trin.cam.ac.uk/Manuscript/R.4.50/UV>

1584 dC

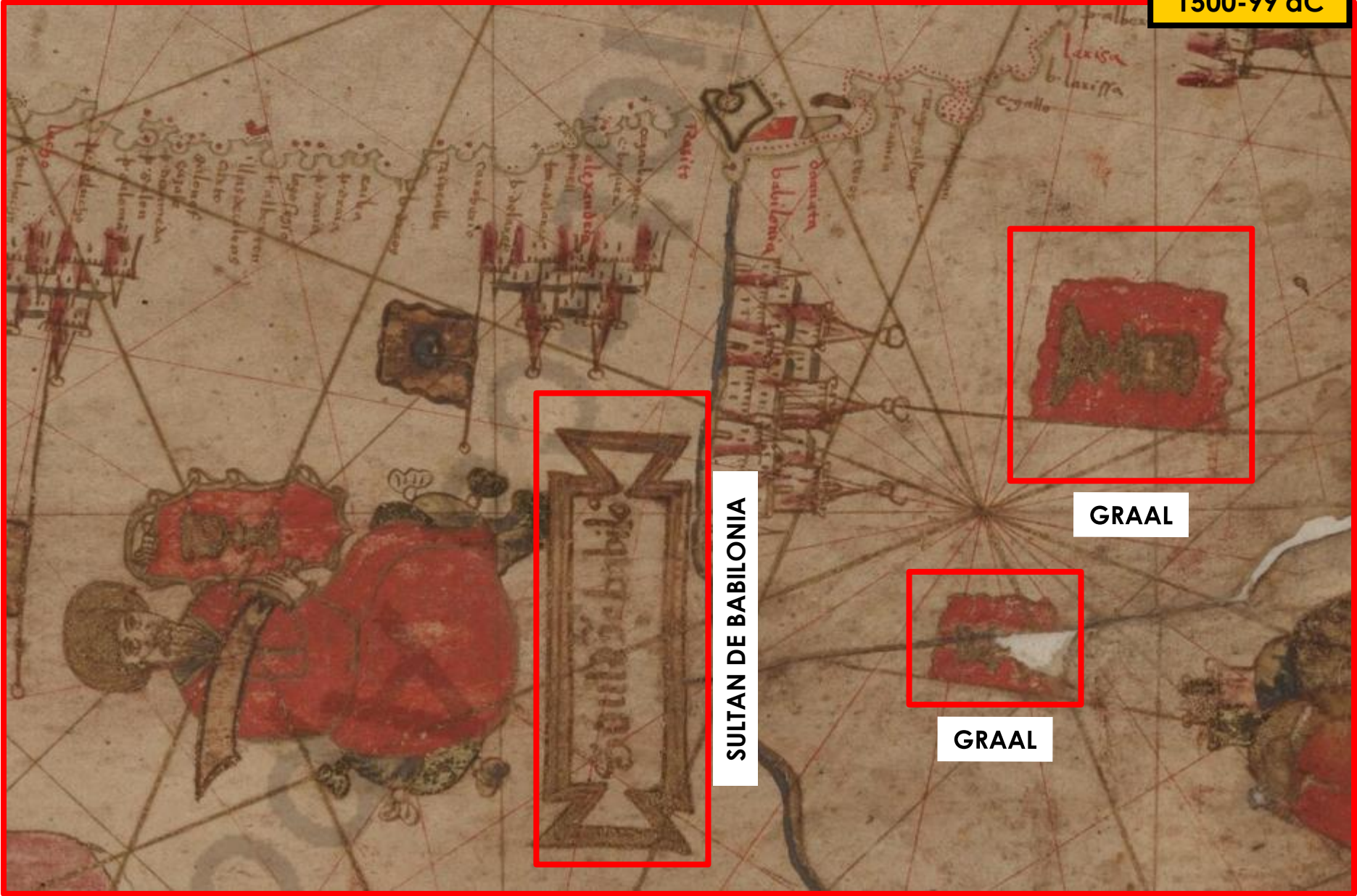
1584: Portolan Chart of the Mediterranean, Joan Martines, [© Trinity College Library Cambridge, R.4.50], <https://mss-cat.trin.cam.ac.uk/Manuscript/R.4.50/UV>

1500-99 dC

☒ 1500-99 Chart of the Mediterranean, Black Sea and western Europe, [© Biblioteca Apostolica Vaticana Borg.Carte.naut.IV]. <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/769>

1500-99 dC

SULTAN DE BABILONIA

GRAAL

GRAAL

☒ 1500-99 Chart of the Mediterranean, Black Sea and western Europe, [© Biblioteca Apostolica Vaticana Borg.Carte.naut.IV]. <https://medea.fc.ul.pt/view/chart/769>

L'Apocalipsi

al Claustre de Sant Jeroni de la Murtra

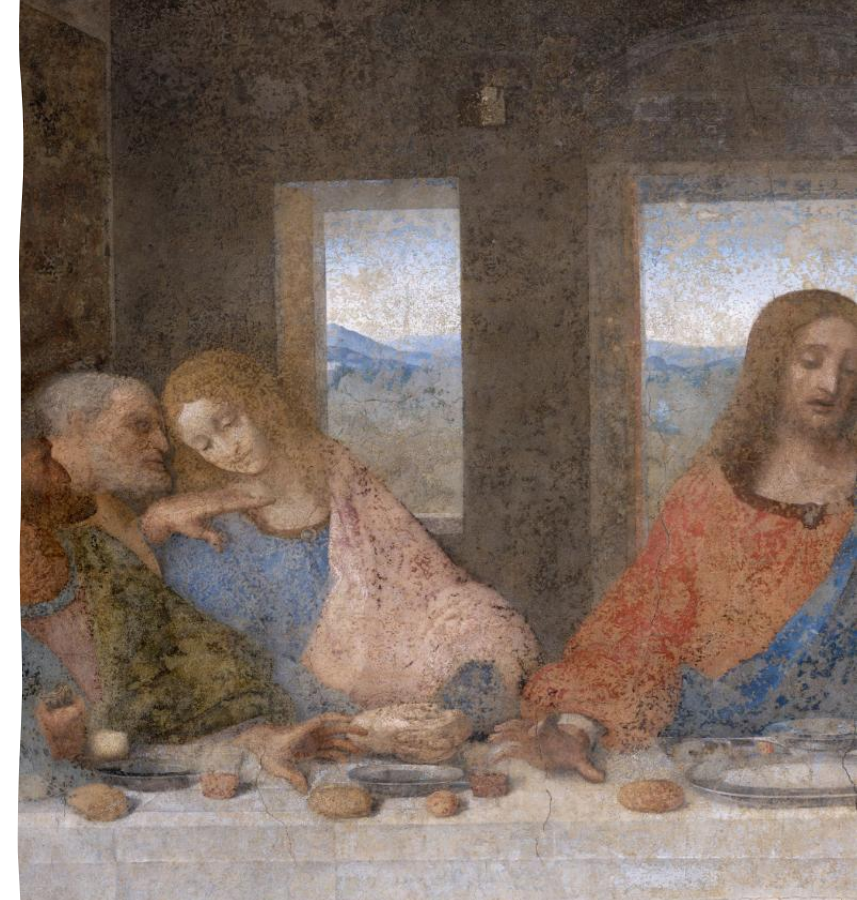

L'Apocalipsi xifrat

Pas de l'Apocalipsi (Bíblia)	Significat Teològic	Traducció
Apocalipsi 7, 4 <i>«I vaig sentir el nombre dels qui havien estat marcats amb el segell: cent quaranta-quatre mil...»</i>	Els 144.000 Escollits La reserva espiritual dels cristians purs que tenen la protecció divina.	Els Cristians del Preste Joan La comunitat d'Orient (les Tres Índies) com el poble intacte que ha guardat la fe original.
Apocalipsi 7, 2 <i>«I vaig veure un altre àngel que pujava de l'orient, tenint el segell del Déu viu...»</i>	El Portador de l'Orient L'enviat encarregat de traslladar la salvació cap a Occident.	La Princesa cap a Roma La comitiva mística de la princesa oriental que viatja a Itàlia per lliurar la legitimitat abans del desastre.
Apocalipsi 14, 1 <i>«...i amb ell cent quaranta-quatre mil que portaven escrit el front el nom d'ell...»</i>	La Marca als Cristians El senyal de llinatge diví que reben els escollits per a ser salvats.	L'Afer a Florència El Concili de 1439. Els llinatges d'Occident (Nàpols) es barregen amb els d'Orient. La «marca» s'introdueix en la dinastia.

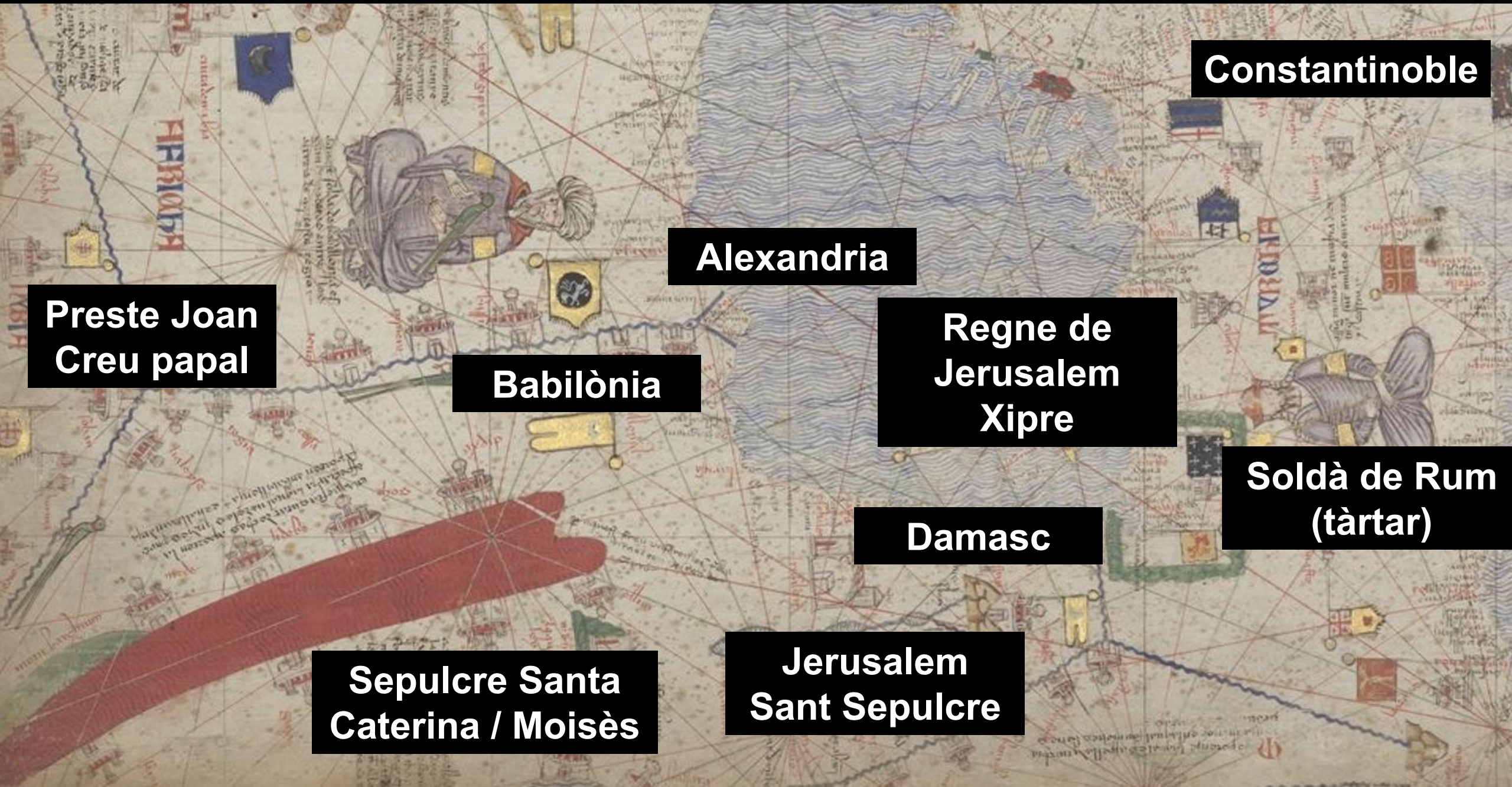
Pas de l'Apocalipsi (Bíblia)	Significat Teològic	Traducció
<p>Apocalipsi 14, 2 <i>«I vaig sentir una veu que venia del cel, com la veu de moltes aigües...»</i></p>	<p>Les Moltes Aigües / La Mar L'espai físic de la gran prova on les ànimes són purificades.</p>	<p>L'Exili a la Mar de Pierre i Magalona Les tempestes i el robatori dels anells que porten en Pierre a Orient i Magalona a la Provença.</p>
<p>Apocalipsi 12, 14 <i>«Però van ser donades a la dona les dues ales de la gran àliga, per volar al desert, al seu lloc...»</i></p>	<p>El Refugi de la Dona La fugida de l'Església a un lloc aïllat per a protegir la fe.</p>	<p>El Retir de la Magdalena i Magalona El paral·lisme de la princesa a l'illa de Provença, actuant com a mirall de la Magdalena a la <i>Sainte-Baume</i>.</p>
<p>Apocalipsi 14, 3 <i>«I cantaven un càntic nou... i ningú no el podia aprendre, sinó aquells cent quaranta-quatre mil...»</i></p>	<p>La Unió de la Nova Jerusalem La restauració de l'ordre diví i el triomf final de la fe unificada.</p>	<p>La Catedral de Magalona i els Anells El peix torna els tres anells (les Tres Índies). El matrimoni de Pierre i Magalona segella els dos mons.</p>

La dona és assimilada a la mare església de dotze tribus, comandada per David, el Crist. L'església muta, i es crea el misteri de Maria, que a Occident honorarà la Magdalena. Al Sinaí, es traslladarà el culte al Sant Sepulcre del Preste Joan vençut, nom de Moisès, el Gran Khan, Joan el Baptista, en nom de Santa Caterina, la dona amb les ales de l'Apocalipsi, de l'àguila de Sicília (Nàpols). El Priorat de Sió anà a Sicília, per després anar a Axum, on custòdia l'Arca de l'Aliança el Preste Joan. Paral·lelament, el rei Jaume el Just és incorporat als Evangelis i des d'aleshores se rendeix culte a Santiago de Compostela.

La profecia del Fill de l'Home (segona vinguda de Crist)

Constantinoble

Alexandria

**Preste Joan
Creu papal**

Babilònia

**Regne de
Jerusalem
Xipre**

**Soldà de Rum
(tàrtar)**

Damasc

**Sepulcre Santa
Caterina / Moisès**

**Jerusalem
Sant Sepulcre**

Nostradama

Eudòxia

Fomenko

Diego Fernández
de Mendoza

Andrònic